

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Kaliszu**

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA
W KALISZU
MIEŚCIE NA PRAWACH POWIATU**

Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku

Kalisz, styczeń 2016 r.

Spis treści:

WSTĘP	4
I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH	6
I.1. Działania związane z zapobieganiem epidemiom wysoce niebezpiecznych chorób zakaźnych.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Nie zdefiniowano zakładki.	
I.2. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
I.2.1. Zatrucia i zakażenia pokarmowe	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
I.2.2. Wirusowe zapalenia wątroby	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
I.2.3. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
I.2.4. Zachorowania na grypę	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
I.3. Programy wykorzenienia chorób zakaźnych w Polsce	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
I.4. Realizacja szczepień ochronnych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
I.5. Podsumowanie:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
II. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA	6
II. 1 Ocena jakości wody	17
II. 2 Charakterystyka urządzeń zaopatrujących ludność w wodę	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
II. 3 Podsumowanie	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	17
III.1 Domy pomocy społecznej	24
III.2. Schroniska i inne obiekty przeznaczone dla osób bezdomnych	24
III.3. Hotele	24
III.4. Inne obiekty świadczące usługi noclegowe	24
III.5. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu i solaria	24
III.6. Obiekty komunikacji publicznej	24
III.7. Ustępy publiczne	25
III.8. Cmentarze i Zakłady Usług Pogrzebowych	25
III.9. Baseny kąpielowe	26
III.10. Hałas komunalny	26
III.11. Interwencje	
III.12. Inne obiekty użyteczności publicznej	26
III.13. Podsumowanie	26
IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH	27
IV.1. Zakłady opieki zdrowotnej – ogółem	28
IV.2. Zakłady leczenia zamkniętego	28
IV.2.1. Stan techniczny i funkcjonalny Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego im. Ludwika Perzyny w Kaliszu	29
IV.2.2. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków	31
IV.2.3. Komory dezynfekcyjne	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
IV.2.4. Sterylizacja	33
IV.2.5. Żywnienie pacjentów w szpitalu	33
IV.2.6. Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów medycznych	35
IV.2.7. Pralnictwo i gospodarka bielizną szpitalną	36
IV.3. Zakłady Lecznictwa Ambulatoryjnego	36
IV.3.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną	37
IV.3.2. Postępowanie z odpadami medycznymi	37
IV.3.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku	37
IV.3.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych oraz w zakresie antyseptyki rąk u personelu medycznego	37
IV.3.5. Ocena procedur sterylizacyjnych	38
IV.4. Praktyki lekarskie	36
IV.4.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną	38
IV.4.2. Postępowanie z odpadami medycznymi	38
IV.4.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku	38

IV.4.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych i antyseptyki rąk.....	38
IV.4.5. Ocena procedur sterylizacyjnych	38
IV.5. Praktyki pielęgniarские.....	38
IV.5.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną.....	38
IV.5.2. Postępowanie z odpadami medycznymi.....	38
IV.5.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku	39
IV.5.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych i antyseptyki rąk.....	39
IV.5.5. Ocena procedur sterylizacyjnych	39
IV.6. Podsumowanie	39
V. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY.....	39
V.1. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego	40
V.1.1. Struktura zatrudnienia	40
V.1.2. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia	40
V.1.3. Kontrole w ramach nadzoru.....	41
V.1.4. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy	42
V.1.5. Nadzór nad podmiotami leczniczymi stosującymi cytostatyki.....	42
V.1.6. Czynniki biologiczne w środowisku pracy	42
V.2. Choroby zawodowe	43
V.3. Podsumowanie	44
VI. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO- WYCHOWAWCZYCH	45
VI.1. Nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi	46
VI.2. Funkcjonalność i stan techniczny budynków	46
VI.3. Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja.....	47
VI.4. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji.....	47
VI.5. Meble szkolne	47
VI.6. Rozkłady zajęć szkolnych.....	47
VI.7. Dożywianie w szkołach	48
VI.8. Opieka medyczna	48
VI.9. Nadzór nad substancjami chemicznymi i preparatami niebezpiecznymi.....	48
VI.10. Ocena warunków nauczania	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
VI.11. Nadzór nad szkołami wyższymi	48
VI.12. Wypoczynek dzieci i młodzieży	49
VI.13. Podsumowanie.....	49
VII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU....	46
VII.1. Zakres nadzoru sanitarnego	50
VII.2. Najczęściej stwierdzane uchybienia w poszczególnych grupach obiektów	51
VII.2.1. Sklepy spożywcze	51
VII.2.2. Kioski spożywcze	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
VII.2.3. Magazyny hurtowe	51
VII.2.4. Piekarnie	51
VII.2.5. Ciastkarnie	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
VII.2.6. Przetwórnice owocowo-warzywne.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
VII.2.7. Zakłady żywienia zbiorowego otwarte.....	52
VII.3. Stan sanitarny środków transportu żywności	52
VII.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych.....	53
VII.5. Ocena spraw załatwianych w systemie RASFF	53
VII.6. Jakość zdrowotna przedmiotów użytku	54
VII.7. Ocena sposobu żywienia	54
VII.8. Podsumowanie	54
VIII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA.....	55
IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	55
X. Wnioski.....	59

WSTĘP

GLÓWNY CEL DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ w KALISZU

Glównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Kaliszu w roku 2015 było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, zapobieganie powstawaniu chorób i zaburzeń zdrowia, w tym chorób zakaźnych, nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, a zwłaszcza zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych, i innych chorób związanych z warunkami pracy, poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego z zakresu zdrowia publicznego oraz prowadzenie działalności przeciwepidemicznej.

GLÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ w KALISZU

1. Prowadzenie nadzoru nad realizacją programu obowiązkowych szczepień ochronnych.
2. Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
3. Monitoring suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środków spożywczych wzbogaconych wprowadzanych po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Wzmoczenie nadzoru nad produktami wprowadzonymi do obrotu mogącymi stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi.
5. Wykonywanie analiz mikrobiologicznych próbek żywności pobieranych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu, w celu ciągłego nadzoru laboratoryjnego nad bezpieczeństwem żywności.
6. Sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a także wody w kąpieliskach oraz pływalniach.
7. Zapobieganie powstawaniu chorób zakaźnych poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami użyteczności publicznej.
8. Prowadzenie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy celem wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.
9. Przeciwdziałanie narkomanii poprzez monitorowanie i koordynowanie działań w zakresie realizacji polityki państwa w obszarze środków zastępczych,
10. Sprawowanie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, detergentów, prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, produktów biobójczych oraz ich stosowaniem w działalności zawodowej.
11. Sprawowanie nadzoru nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
12. Wzmoczenie nadzoru sanitarnego nad stanem sanitarno – technicznym placów zabaw przy placówkach oświatowo – wychowawczych oraz innych.

13. Realizowanie niezbędnych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego i niezwłoczne przekazywanie informacji w tym zakresie do organów wyższego stopnia.
14. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w nowoprojektowanych lub modernizowanych obiektach, przy realizacji przedsięwzięć oraz ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
15. Inicjowanie zadań w obszarze edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zgodnych z potrzebami społeczności lokalnych, w tym związanych ze specyficzną sytuacją epidemiologiczną miasta Kalisza.
16. Dostosowywanie struktur organizacyjnych, rozszerzenie zakresu akredytacji badań laboratoryjnych oraz rozwijanie efektywności poboru i transportu próbek do laboratoriów w celu usprawnienia funkcjonowania Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
17. Podnoszenie kwalifikacji pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez udział w szkoleniach oraz samokształcenie.

W ocenie stanu sanitarnego ujęto sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez poszczególne sekcje – stanowiska Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Kaliszu. Prezentowane w ww. dokumencie dane liczbowe pochodzą ze sprawozdań statystycznych za rok 2015 realizowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu w ramach programu badań statystycznych.

Ocena stanu sanitarnego i sytuacja epidemiologiczna miasta Kalisza na prawach powiatu w roku 2015r. jest dostępna również na stronie internetowej pod adresem:

<http://www.psse-kalisz.pl/>

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

I.1. Działania związane z zapobieganiem epidemiom chorób zakaźnych.

Podejmowane w 2015 roku działania wynikały z sytuacji epidemiologicznej i dotyczyły:

- Nadzoru nad zgłaszalnością chorób zakaźnych, a w szczególności chorób inwazyjnych.
- Nadzoru nad osobami z zatruciem pokarmowym wywołanym *Salmonellą* i kierowaniem osób z bliskiego kontaktu na badania w kierunku nosicielstwa.
- Nadzoru nad osobami z kontaktu z chorymi na gruźlicę prątkującą.
- Kierowaniem na szczepienia p/wzw B osób zakażonych wirusem HCV oraz osób z bliskiego kontaktu z zakażonymi wirusem HBV.
- Nadzoru nad zgłaszalnością chorób wenerycznych.
- Zapobiegania wściekliznie poprzez prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych, współpracy z Inspekcją Weterynaryjną oraz innymi Powiatowymi Stacjami Sanitarno - Epidemiologicznymi, na terenie których dochodziło do zagrożeń (występowały pokąsania).

W roku sprawozdawczym przystąpiono do realizacji epidemiologicznego programu nadzoru nad grypą „SENTINEL”. Na terenie miasta Kalisza w sezonie 2014/2015 uczestniczył jeden lekarz podstawowej opieki zdrowotnej. Sprawozdania z realizacji programu w formie zbiorczych meldunków przekazywano raz w tygodniu przez cały sezon epidemiczny grypy do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

I.2. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych.

Sytuacja epidemiologiczna większości chorób zakaźnych na terenie miasta Kalisza, podobnie jak w latach ubiegłych kształtowała się pomyślnie.

Nie zarejestrowano żadnego zachorowania na dur brzuszny i dury rzekome a zachorowania, przeciwko którym prowadzone są obowiązkowe szczepienia ochronne utrzymywały się na stałym niskim poziomie lub nie występowały w ogóle (np. błonica, tężec, nagminne porażenie dziecięce, odra, wścieklizna).

Wzrosła zapadalność na wirusowe zapalenia wątroby (postać przewlekła) i wynosiła 47,4, ogółem odnotowano 49 przypadków zachorowań, porównywalnie w 2014 roku zapadalność wynosiła 31,8, zachorowań było 33. (rozdz.I.2.2)

W bieżącym roku sprawozdawczym, tak jak w roku 2014 na terenie miasta Kalisza nie odnotowano ogniska zakażenia pokarmowego.

W roku 2015 odnotowano 3 zgony z powodu chorób zakaźnych:

- 1 zgon z powodu gruźlicy płuc - postać prątkująca – mężczyzna 79 lat
- 1 zgon z powodu gruźlicy płuc - postać nieprątkująca – mężczyzna 62 lata
- 1 zgon z powodu mykobakteriozy płucnej – mężczyzna 64 lata.

Choroby inwazyjne

Ognisk epidemicznych chorób inwazyjnych, w tym posocznic spowodowanych przez *Haemophilus influenzae*, *Streptococcus pneumoniae* i *Neisseria meningitidis* nie odnotowano.

W roku 2015 zarejestrowano 2 przypadki ropnego zapalenia opon mózgowych wywołany przez *Streptococcus pneumoniae* u 2 kobiet w wieku 59 i 64 lata, 1 przypadek wywołany przez *Haemophilus influenzae* u rocznego chłopca oraz 1 zachorowanie na Inwazyjną Chorobę Meningokokową u 4 letniej dziewczynki.

Zachorowania na choroby inwazyjne w ostatnich siedmiu latach przedstawiały się następująco (patrz tab.1)

Tab. 1. Zachorowania na choroby inwazyjne w latach 2009 – 2015

Choroby inwazyjne wywołane przez:	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	2014r.	2015r.
<i>Haemophilus influenzae</i>	0	0	0	0	0	0	1
<i>Neisseria meningitidis</i> – (posocznica, zap. opon m-rdz.)	2	0	2	0	0	1	1
<i>Streptococcus pneumoniae</i> (zap.opon mózg.-rdzeń.)	0	1	0	0	1	1	2

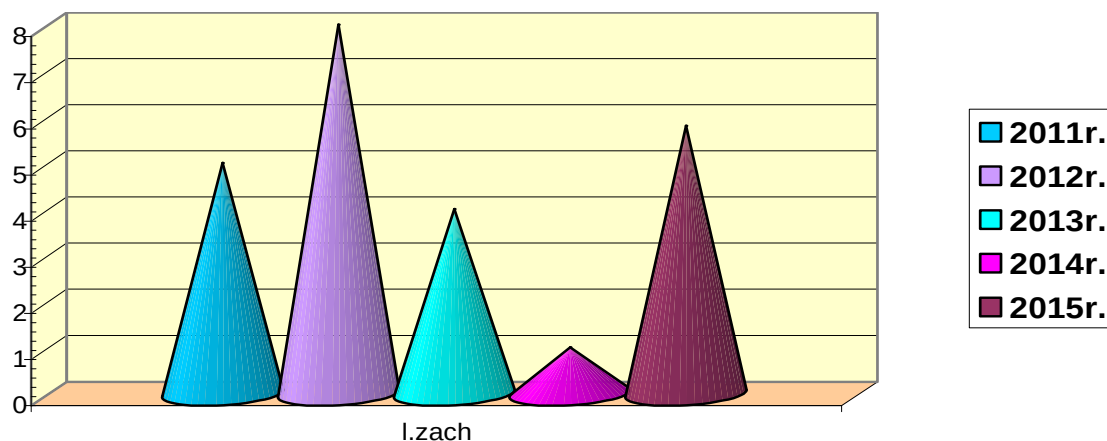
Borelioza

W roku 2015 wzrosła liczba zachorowań na boreliozę w stosunku do roku poprzedniego, zarejestrowano 6 przypadków (wsp. zap. 5,8). Porównywalnie w 2014 roku było 1 zachorowanie (wsp. zap. 1,0). W dochodzeniu epidemiologicznym ustalono, że narażenie na ukłucie przez kleszcza występowało na działkach przydomowych oraz w terenach zalesionych. Nie było narażenia zawodowego. Strukturę zachorowań na boreliozę w latach 2011 – 2015 przedstawia tabela i wykres.

Tab. 2. Struktura zachorowań na boreliozę w latach 2011 – 2015

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach									
	2011		2012		2013		2014		2015	
	Liczba zach.	Współ. zapadal.	Liczba zach.	Współ. zapadal.	Liczba zach.	Współ. zapadal.	Liczba zach.	Współ. zapadal.	Liczba zach.	Współ. zapadal.
Borelioza	5	4,7	8	7,6	4	3,8	1	1,0	6	5,8

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców powiatu grodzkiego

Ryc. 1 – Borelioza - zachorowalność w latach 2011-2015

Pokąsanie przez zwierzęta - narażenie na wściekliznę

W roku sprawozdawczym 2015 zgłoszono ogółem 61 przypadków pokąsań przez zwierzęta, w tym 6 osób zamieszkujących w mieście Kaliszu ale pokąsanych na terenie innych powiatów. Szczepieniom poddano 15 osób. Pozostałe 46 osób zostało zwolnionych ze szczepień p/wściekliznie dzięki wykluczeniu wścieklizny u badanych zwierząt przez lekarzy weterynarii. Jest to widoczny efekt współpracy z Inspekcją Weterynaryjną oraz innymi Powiatowymi Inspekcjami Sanitarnymi.

Neuroinfekcje

W bieżącym roku sprawozdawczym spadła liczba neuroinfekcji, zarejestrowano 12 przypadków zachorowań (wsp. zap. 11,6). Porównywalnie w roku 2014 wystąpiło 16 zachorowań (wsp. zap. 15,4).

Wśród zachorowań stwierdzono:

- 1 przypadek zapalenia opon mózgowych wywołanych przez *Neisseria meningitidis* typ C – dziewczynka 4 lata.
- 2 przypadki ropnego zapalenia opon mózgowych wywołany prze *Streptococcus pneumoniae* – 2 kobiety 59 i 64 lat.
- 1 przypadek ropnego zapalenia opon mózgowych wywołany przez *Haemophilus influenzae* – chłopiec 1 rok.
- 3 przypadki zapalenia opon mózgowych na tle bakteryjnym nieokreślonym.
- 5 przypadków zapalenia opon mózgowych na tle wirusowym i innym nieokreślonym.

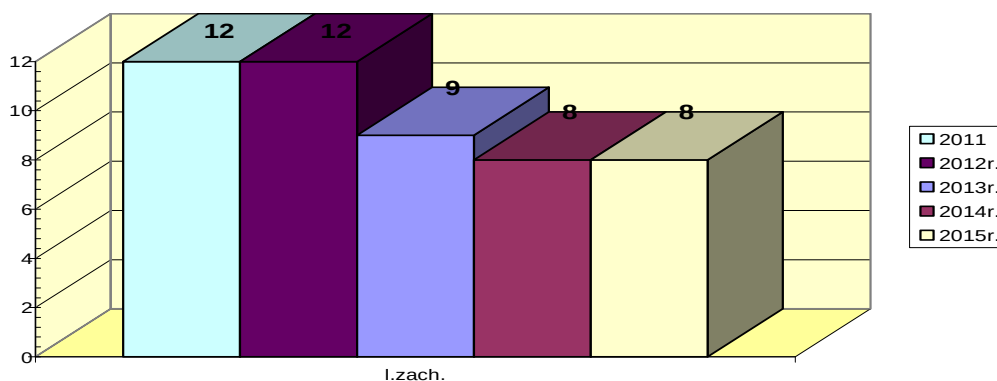
Gruźlica

W roku 2015 liczba zachorowań na gruźlicę płuc postać prątkującą utrzymywała się na tym samym poziomie co w roku ubiegłym, zarejestrowano 8 przypadków (wsp. zap. 7,7). Porównywalnie w roku 2014 zarejestrowano również 8 zachorowań (wsp. zap. 7,7). Wszystkie przypadki były hospitalizowane. Zachorowania na gruźlicę płuc wystąpiły u osób w przedziale wiekowym od 38 do 79 lat, wśród których 2 osoby były czynne zawodowo. Zachorowania wystąpiły w większości u mężczyzn (5), u kobiet (3). W wyniku przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych 123 osoby z kontaktu skierowano do lekarzy rodzinnych celem przeprowadzenia badań lekarskich.

Tab.3. Liczba zachorowań i zapadalność na gruźlicę płuc postać zakaźną w latach 2011-2015

Jedn. chorob.	Liczba zachorowań w latach									
	2011		2012		2013		2014		2015	
	Liczba zach.	Współ. zapadal.	Liczba zach.	Współ. zapadal.	Liczba zach.	Współ. zapadal.	Liczba zach.	Współ. zapadal.	Liczba zach.	Współ. zapadal.
Gruźlica płuc	12	11,3	12	11,4	9	8,6	8	7,7	8	7,7

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców powiatu grodzkiego

Ryc. 2. Liczba zachorowań i zapadalność na gruźlicę płuc w powiecie grodzkim w latach 2011-2015

Choroby weneryczne

W bieżącym roku sprawozdawczym w mieście Kaliszu spadła liczba zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową, ogółem zgłoszono 4 zachorowania (wsp. zap. 3,9). Porównywalnie w roku 2014 zarejestrowano 10 przypadków (wsp. zap. 9,6).

Wśród zachorowań stwierdzono:

- 3 przypadki kiły postać nieokreślona
- 1 przypadek podejrzenia rzeżączki.

I.2.1. Zatrucia i zakażenia pokarmowe

W roku 2015 wzrosła liczba zgłoszonych zakażeń pokarmowych, zarejestrowano ogółem 323 przypadki zachorowań przy współczynniku zapadalności 312,5. Porównywalnie w 2014 roku zgłoszono 299 zachorowań (wsp. zap. 288,2).

W większości zgłaszano zatrucia pokarmowe o bliżej nieokreślonej etiologii (BNO) – 242 zachorowania, co stanowi 74,9% ogółu zachorowań. Zatruc pokarmowych o określonej etiologii wirusowej (rotawirusy i adenowirusy) było 14,5% (47 zachorowań). Pozostałe 10,6% zachorowań miało tło bakteryjne tj.: 17 zachorowań wywołanych *Salmonellą*, 9 zachorowań wywołane przez *E. coli*, 8 zachorowań wywołanych *Clostridium difficile*. Źródeł zakażenia pokarmowego nie ustalono.

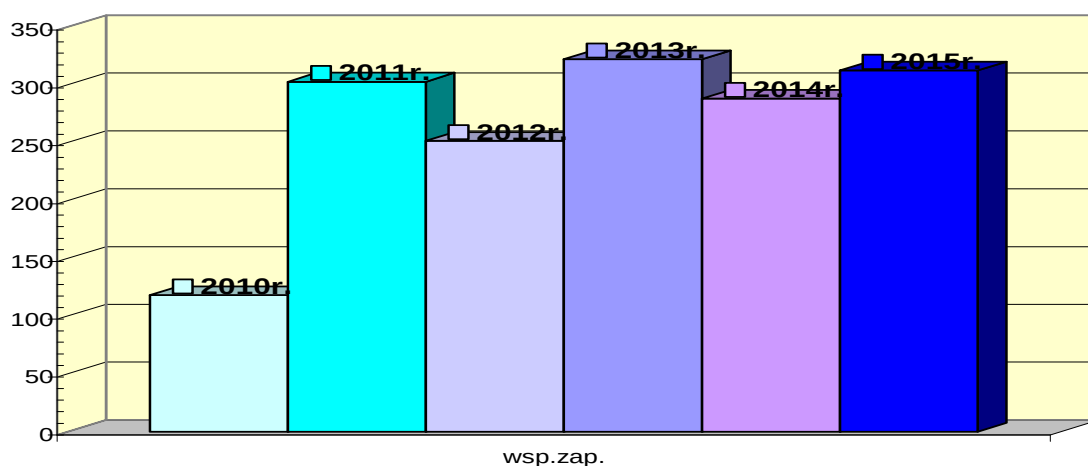
Zarejestrowano również 15 tymczasowych nosicieli Salmonellozy, w 5 przypadkach nosicielstwo wykryto wśród osób z kontaktu z chorymi.

Strukturę zachorowań na zatrucia i zakażenia pokarmowe w latach 2010 – 2015 w mieście Kaliszu przedstawia umieszczona poniżej tabela i wykres:

Tab. 4. Zatrucia i zakażenia pokarmowe w latach 2010 – 2015

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach											
	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
	Liczba zach.	Wsp. zap.	Liczba zach.	Wsp. zap.	Liczba zach.	Wsp. zap.	Liczba zach.	Wsp. zap.	Liczba zach.	Wsp. zap.	Liczba zach.	Wsp. zap.
Zatrucia pokarmowe	126	118,1	323	302,8	264	251,7	366	322,1	299	288,2	323	312,5

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców.

Ryc. 3 – Zatrucia i zakażenia pokarmowe – zapadalność w mieście Kaliszu w latach 2010 – 2015.

Biegunki u dzieci do lat 2

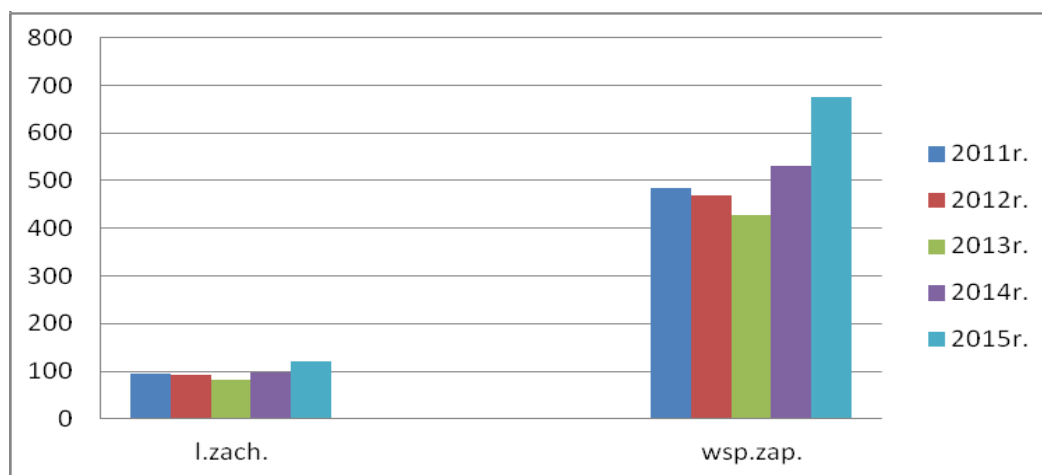
W roku 2015 na terenie miasta Kalisza wzrosła liczba zachorowań u dzieci do lat 2, zgłoszono 120 przypadków biegunek przy współczynniku zapadalności 674,5 (liczony na 10 tys. dzieci do lat 2 w powiecie grodzkim). Porównywalnie w 2014 roku odnotowano 98 zachorowań (wsp. zap. 530,0). Większość zachorowań (89) wystąpiło na tle bliżej nieokreślonym (BNO) tj. 74,2% ogółu zachorowań. Zatruc pokarmowych o określonej etiologii wirusowej (rotawirusy) było 19, co stanowi 15,8% ogółu zachorowań. Pozostałe biegunki wystąpiły na tle bakteryjnym tj.: salmonellozowym (3 zachorowania) i 9 zakażeń wywołanych E. coli biegunkotwórczą.

Zachorowania i zapadalność na biegunki u dzieci do lat 2 w latach 2011-2015 przedstawia tabela i wykres:

Tab. 5. Liczba zachorowań i zapadalność na biegunki u dzieci do lat 2 w Kaliszu, w latach 2011-2015 przedstawia tabela i wykres słupkowy:

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach									
	2011		2012		2013		2014		2015	
	Liczba zach.	Współ zap.	Liczba zach.	Współ zap.	Liczba zach.	Współ zap.	Liczba zach.	Współ zap.	Liczba zach.	Współ zap.
Biegunki u dzieci do lat 2	98	483,7	92	469,6	81	422,3	98	530,0	120	674,5

*Współczynnik zapadalności na 10 tys. dzieci do lat 2.

Ryc. 4 - Biegunki u dzieci do lat 2 - liczba zachorowań i zapadalność w latach 2011-2015.

I.2.2. Wirusowe zapalenia wątroby.

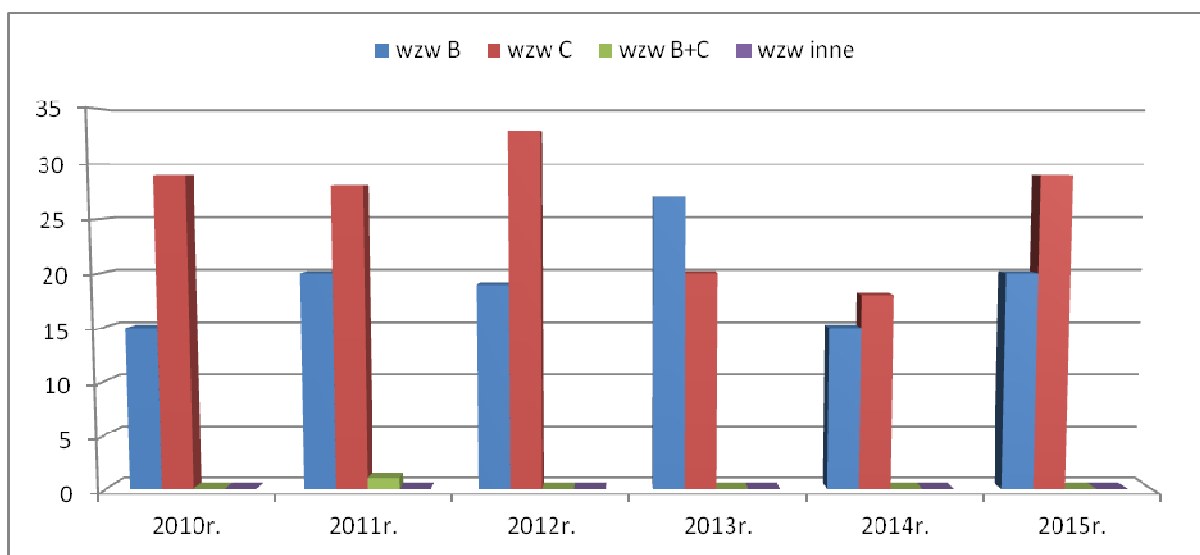
W roku sprawozdawczym 2015 wzrosła liczba zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby, ogółem zarejestrowano 49 przypadków (wsp. zap. 47,4). Porównywalnie w 2014 roku odnotowano 33 zachorowania (wsp. zap. 31,8). Wszystkie przypadki miały postać przewlekłą.

Strukturę zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby według typów w latach 2010 – 2015 w mieście Kaliszu przedstawia tabela i wykres:

Tab.6. Struktura zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby według typów w latach 2010 – 2015 w mieście Kaliszu

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach											
	2010r.		2011r.		2012r.		2013r.		2014		2015	
	Liczba zach.	Wsp. zap.	Liczba zach.	Wsp. zap.	Liczba zach.	Wsp. zap.	Liczba zach.	Wsp. zap.	Liczba zach.	Wsp. zap.	Liczba zach.	Wsp. zap.
WZW B	11	10,3	20	18,8	19	18,1	27	25,9	15	14,5	20	19,3
WZW C	29	27,1	28	26,3	33	31,5	20	19,2	18	17,4	29	28,1
WZW B + C	0	0	1	0,9	0	0	0	0	0	0	0	0
inne-nieokreślone	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	40	37,4	48	45,0	52	49,6	47	45,1	33	31,8	49	47,4

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców powiatu grodzkiego

Ryc. 5. - Wirusowe zapalenie wątroby - zachorowalność w latach 2010- 2015

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W roku sprawozdawczym 2015 wzrosła liczba zachorowań na wzw typu B i wynosiła 20 przypadków przy wsp. zap. 19,3. Porównywalnie w roku 2014 zgłoszono 15 przypadków (wsp. zap. 14,5). Wszystkie zachorowania miały postać przewlekłą. Wśród chorych 9 osób było czynnych zawodowo, 10 osób niepracujących oraz 1 student. W dochodzeniu epidemicznym ustalono, że 1 zachorowanie miało związek z narażeniem zawodowym, była to kosmetyczka. Ustalono w dochodzeniu osoby z kontaktu z chorymi, skierowano do lekarzy rodzinnych celem zakwalifikowania do szczepień ochronnych p/wzw typu B. Nie ustalono źródeł zakażenia.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Wzrosła liczba zachorowań na wzv typu C w 2015 roku zarejestrowano 29 przypadków zachorowań przy wsp. zap. 28,1. Porównywalnie w roku 2014 było 18 zachorowań (wsp. zap. 17,4). Wśród chorych 12 osób było czynnych zawodowo i 17 osób niepracujących. Nie było zachorowań związanych z narażeniem zawodowym. Wszystkie zachorowania były zgłoszone jako postać przewlekła.

W bieżącym roku zarejestrowano również 25 nowych nosicieli wirusa HCV. Osoby chore i nosiciele skierowano do lekarzy rodzinnych celem zakwalifikowania do szczepień ochronnych p/wzv typu B. W prowadzonym dochodzeniu epidemiologicznym nie ustalono źródeł zakażenia.

I.2.3. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego

W bieżącym roku sprawozdawczym w porównaniu do roku ubiegłego odnotowano znaczny spadek zachorowań na ospę wietrzną z 794 na 272, spadek zachorowań również na różyczkę i świnkę z 7 na 4 zachorowania oraz wzrost zachorowań na krztusiec na 3 przypadki podczas gdy w roku poprzednim nie odnotowano żadnego zachorowania.

Ospa wietrzna - w roku 2015, w mieście Kaliszu zaobserwowano spadek zachorowań na ospę wietrzną. Zarejestrowano 272 przypadki zachorowań (wsp. zap. 263,1). Porównywalnie w 2014 roku odnotowano 794 zachorowania (wsp. zap. 765,4). Spośród wszystkich chorych 1 osoba była wcześniej zaszczepiona. Przeciwno ospie wietrznej nie prowadzi się obowiązkowych szczepień ochronnych (szczepiona jest tylko wąska grupa dzieci ze wskazań zdrowotnych i dzieci uczęszczających do żłobka), stąd zapadalność na tę chorobę podlega okresowym cyklom spadku i wzrostu (*wykres słupkowy - ryc.6*).

Świnka – w bieżącym roku sprawozdawczym zarejestrowano 4 przypadki zachorowań przy współczynniku zapadalności 3,9, w roku 2014 zgłoszono 7 przypadków (wsp. zap. 6,7). Wśród chorych 3 osoby były wcześniej zaszczepione przeciwko śwince (*wykres słupkowy - ryc.6*).

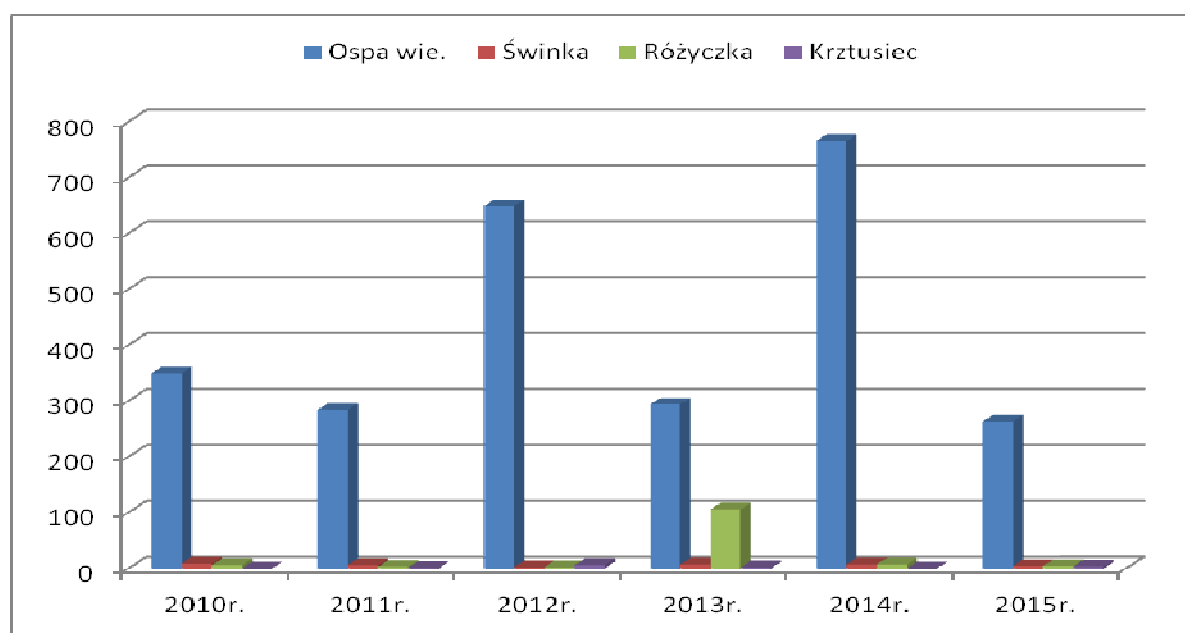
Różyczka – w porównaniu do roku ubiegłego w 2014 roku odnotowano spadek zachorowań na różyczkę, zgłoszono 4 przypadki przy współczynniku zapadalności 3,9. Porównywalnie w roku 2014 zarejestrowano 7 zachorowań (wsp. zap. 6,7). Wszystkie osoby były wcześniej zaszczepione przeciwko różyczce (*wykres słupkowy - ryc.6*).

Krztusiec – w roku 2015 odnotowano 3 przypadki zachorowań na krztusiec przy współczynniku zapadalności 2,9, porównywalnie w 2014 nie odnotowano żadnego zachorowania. Analiza zachorowań na krztusiec w ostatnich 5 latach ukazuje pomyślną sytuację epidemiologiczną, która jest efektem kontynuacji obowiązkowych szczepień ochronnych (*wykres słupkowy - ryc.6*).

Tab. 7. Zapadalność na ospę wietrzną, świnkę, różyczkę i krztusiec w powiecie grodzkim kaliskim, w latach 2010 - 2015

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach											
	2010r.		2011r.		2012r.		2013r.		2014		2015	
	Liczba zach.	Wsp. zap.	Liczba zach.	Wsp. zap.	Liczba zach.	Wsp. zap.	Liczba zach.	Wsp. zap.	Liczba zach.	Wsp. zap.	Liczba zach.	Wsp. zap.
Ospa wietrzna	372	348,1	302	283,1	679	647,5	306	293,4	794	765,4	272	263,1
Świnka	3	2,8	6	5,6	2	1,9	7	6,7	7	6,7	4	3,9
Różyczka	1	0,9	3	2,8	2	1,9	110	105,5	7	6,7	4	3,9
Krztusiec	0	0	1	0,9	5	4,8	2	1,9	0	0	3	2,9

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców powiatu grodzkiego

Ryc.6. - Choroby wieku dziecięcego - zapadalność w latach 2010 – 2015

I.2.4. Zachorowania na grypę.

W 2015 roku w mieście Kaliszu zachorowania na przypadki grypopodobne utrzymywały się na tym samym poziomie co w roku ubiegłym - zarejestrowano 4084 przypadków zachorowań przy współczynniku zapadalności 3950,7. Porównywalnie w roku 2014 zgłoszono 4027 zachorowań (wsp. zap. 3881,9). Ogółem do szpitala skierowano 6 osób z powodu ciężkiego przebiegu choroby. Stwierdzono 1 przypadek zakażenia wirusem grypy typu A potwierdzony badaniami laboratoryjnymi u osoby niehospitalizowanej. Zgonów nie było. Najwięcej bo 2725 zachorowań dotyczyło osób w przedziale wiekowym od 15 do 64 roku życia, najmniej dzieci od 0 do 4 lat – 139 zachorowań.

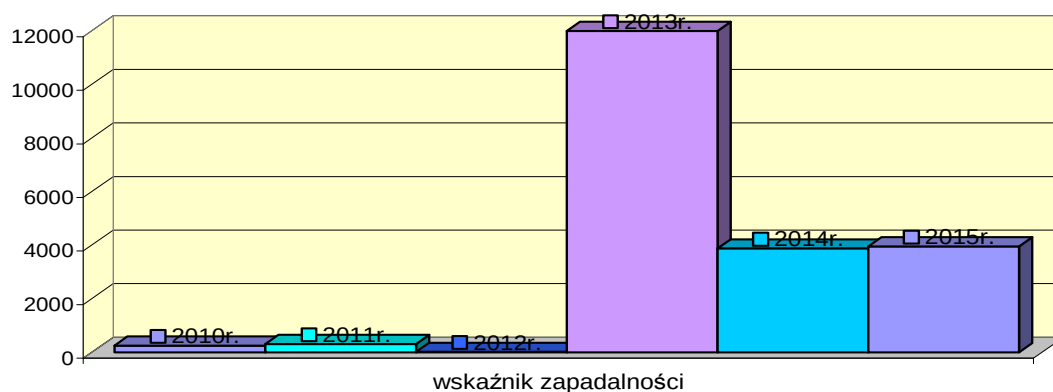
Sezonowość – najwięcej przypadków grypopodobnych odnotowano w I kwartale 2015 roku, zgłoszono 2587 zachorowań co stanowi 63,3 % oraz w IV kwartale - 765 zgłoszeń tj. 18,7 %, w II kwartale zarejestrowano 516 zachorowań (12,6 %), najmniej

zachorowań odnotowano III kwartale - 216 zachorowań co stanowi 5,3 %, w ogółu zachorowań.

Tab.8. Liczba zachorowań na przypadki grypopodobne w latach 2010 - 2015

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach											
	2010 r.		2011 r.		2012 r.		2013r.		2014		2015	
Zachorowania grypowe	Liczba zach.	Wsk. zap.	Liczba zach.	Wsk. zap.	Liczba zach.	Wsk. zap.	Liczba zach.	Wsk. zap.	Liczba zach.	Wsk. zap.	Liczba zach.	Wsk. zap.
Miasto Kalisz	268	250,8	333	312,2	23	21,9	12505	11989,5	4027	3881,9	4084	3950,7

* zapadalność obliczono na 100 tys. ludności

Ryc.7. Grypa i zachorowania grypopodobne - zapadalność w latach 2010 - 2015

I.3. Programy wykorzenia chorób zakaźnych w Polsce.

Realizacja programu eradykacji poliomyelitis na terenie powiatu grodzkiego polegała na nadzorze nad wykonawstwem szczepień oraz monitoringu ostrych porażek wiotkich. W bieżącym roku sprawozdawczym realizowano także program eliminacji odry poprzez sprawowanie nadzoru nad uzyskaniem wysokiego odsetka dzieci zaszczepionych.

W roku 2015 nie zgłoszono ostrych porażek wiotkich u dzieci do 15 roku życia.

I.4. Realizacja szczepień ochronnych.

Realizacja programu szczepień ochronnych w roku sprawozdawczym odbywała się w 16 podmiotach leczniczych, w tym w 1 oddziale noworodkowym oraz poradni chorób odzwierzęcych i pasożytniczych.

Wszystkie placówki zostały poddane kontroli w zakresie szczepień ochronnych. Wykonano 21 kontroli, w tym w ramach kontroli kompleksowych szpitala skontrolowano w obiekcie przy ulicy Toruńskiej oddział noworodkowy i poradnię chorób odzwierzęcych i pasożytniczych.

W zakresie transportu, przechowywania i przestrzegania terminów ważności szczepionek nieprawidłowości nie stwierdzono.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 8 przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych, w tym:

- 1 przypadek po IV dawce szczepionki skojarzonej przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis i Haemophilus influenzae typ b,
- 1 przypadek po I dawce szczepionki przeciwko pneumokokom,
- 1 przypadek po II dawce szczepionki przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typ B,
- 1 przypadek po szczepieniu przeciwko gruźlicy,
- 1 przypadek po I dawce szczepionki przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi oraz II dawce szczepionki przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typ B,
- 1 przypadek po I dawce szczepionki przeciwko odrze, śwince i różyczce oraz I dawce szczepieniu przeciwko ospie wietrznej,
- 1 przypadek po I dawce szczepionki przeciwko odrze, śwince i różyczce,
- 1 przypadek po I dawce przypominającej szczepionki przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi oraz poliomyelitis (szczepionka żywa).

Wśród wyżej wymienionych niepożądanych odczynów poszczepiennych 6 odczynów zakwalifikowano jako łagodne, 2 odczyny zakwalifikowano jako poważne.

W roku 2015 prowadzono postępowanie administracyjne wobec 129 osób uchylających się od szczepień ochronnych, które w 24,8% przyniosło zamierzony skutek tj. 32 osoby zostały poddane szczepieniom, u 5 osób obowiązek wygasł, 2 osoby wyjechały za granicę. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu wystawił 24 tytuły wykonawcze skierowanych do Wojewody Wielkopolskiego w celu nałożenia grzywny.

I.5. Podsumowanie:

1. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych na terenie powiatu grodzkiego podobnie jak w roku ubiegłym, kształtowała się pomyślnie.
2. Objęcie od 2003 roku obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi wszystkich dzieci doprowadziło do spadku zachorowań i wyeliminowania zespołu różyczki wrodzonej.
3. Eliminacja i spadek zachorowań większości chorób zakaźnych jest efektem kontynuacji obowiązkowych szczepień ochronnych.

I.6. Wnioski:

1. Propagowanie szczepień ochronnych zalecanych przeciwko chorobom zakaźnym, szczególnie niebezpiecznych dla dzieci, odniosłoby efekt w postaci zmniejszenia zagrożeń zachorowań wywołanych przez takie patogeny, jak: meningokoki, pneumokoki, rotawirusy, wirus ospy wietrznej.
2. Kontynuowanie szerokiej akcji szczepień przeciwko grypie sezonowej zapobiegłoby wystąpieniu ewentualnych epidemii grypy.
3. Efekt współpracy z Inspekcją Weterynaryjną umożliwia odstępnie od szczepień p/wścieklicznie ludzi narażonych podczas pokąsań przez zwierzęta.

Powyższe dane obliczono na dzień 31.12.2014r.

Liczba ludności w powiecie grodzkim – 103 373

Liczba dzieci w powiecie grodzkim w wieku 0 i 1 roku – 1 779

II. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

System zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi na terenie miasta Kalisza jest zorganizowany w oparciu o wodociąg publiczny (sieciowy), stanowiący własność Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu.

Na terenie miasta Kalisza funkcjonują również 4 wodociągi ujmujące wodę na własne potrzeby (przeznaczoną do spożycia przez ludzi lub do wytworzenia, przetworzenia, wprowadzenia do obrotu produktów albo substancji przeznaczonych do spożycia przez ludzi) i są to:

- wodociąg Firmy Handlowo-Produkcyjnej PAULA Sp. z o. o. Sp. k., zlokalizowany na terenie zakładu produkcyjnego przy ul. Łódzkiej 145a w Kaliszu,
- wodociąg Kaliskiej Spółdzielczej Grupy Producentów Mleka przy ul. Budowlanych 2 w Kaliszu,
- wodociąg Nestle Polska S.A. Oddziału w Kaliszu przy ul. Łódzkiej 153,
- wodociąg Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej przy ul. Wrocławskiej 193-195 w Kaliszu.

Wszystkie wymienione wodociągi są zbudowane w oparciu o ujęcia wód podziemnych (głębinowych). Jakość wody ujmowanej przez te urządzenia jest na tyle dobra, że nie wymaga stosowania skomplikowanych procesów uzdatniania. Wykorzystywane metody oczyszczania mają przede wszystkim na celu usunięcie z wody rozpuszczonych w niej jonów żelaza (II) i manganu (II), wyługowanych z wodonośnych warstw geologicznych.

Technologie uzdatniania wody w ww. urządzeniach wodociągowych bazują na dwóch metodach tj. aeracji (napowietrzaniu wody) oraz filtracji (często z zastosowaniem złóż katalitycznych - aktywnych chemicznie). W celu utrzymania odpowiednich warunków bakteriostatycznych stosuje się dodatkowo dezynfekcję wody (stałą – fizyczną oraz okresową – chemiczną). Stała dezynfekcja fizyczna polega na naświetlaniu wody promieniami UV (podczas przepływu przez rurociąg tłoczny). Okresowa dezynfekcja chemiczna polega natomiast na dawkowaniu do wody utleniacza (podchlorynu sodu). Ten rodzaj dezynfekcji stosuje się w przypadkach prawdopodobieństwa wystąpienia zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody, szczególnie w okresie prowadzenia prac modernizacyjnych i konserwacyjnych na urządzeniach oraz sieciach wodociągowych. Podchloryn sodu jest dawkowany najczęściej w miejscu wyjścia wody na sieć wodociągową (tzw. dezynfekcja końcowa), jednakże istnieje możliwość zastosowania go na każdym z etapów uzdatniania i dystrybucji wody.

II.1. Ocena jakości wody

W 2015 r. ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dokonywana była w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2007 r. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.) oraz nowe rozporządzenie z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1989), obowiązujące od dnia 28 listopada 2015 r.

Nadzór sanitarny nad jakością wody w okresie sprawozdawczym prowadzono we wszystkich zewidencjonowanych wodociągach, zgodnie z harmonogramem poboru próbek wody na 2015 r., zatwierdzonym przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Częstotliwość poboru próbek ustalono na podstawie wielkości średniorocznej produkcji wody w m³/dobę w 2014 r. z poszczególnych wodociągów. Próbkę wody do badania laboratoryjnego pobierano w stałych punktach poboru, uzgodnionych z zarządcami i właścicielami urządzeń wodnych.

Badania wody realizowane były w oparciu o tzw.: monitoring kontrolny, monitoring przeglądowy oraz nadzór sanitarny.

Monitoring kontrolny służy sprawowaniu bieżącego nadzoru sanitarnego nad jakością wody i obejmuje swym zakresem zestaw najistotniejszych (podstawowych) parametrów fizycznych, organoleptycznych, chemicznych i mikrobiologicznych. Monitoring przeglądowy stanowi rozszerzenie monitoringu kontrolnego i obejmuje znacznie większy zakres badanych parametrów w tym m.in. metale ciężkie, pestycydy, uboczne produkty dezynfekcji wody. Badania w ramach nadzoru sanitarnego natomiast obejmują swym zakresem wybrane parametry, które są badane w celu potwierdzenia zanieczyszczenia wody.

Zakres badań wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2015 r. ustalono na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2007 r. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.) oraz wytycznych Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W 2015 r. badano następujące parametry w monitoringu przeglądowym i kontrolnym: mętność, barwa, zapach, odczyn, przewodność elektryczna, twardość (sumaryczna zawartość wapnia i magnezu), utlenialność (indeks nadmanganianowy), amoniak, azotyny, azotany, chlorki, żelazo, mangan, siarczany, cyjanki, TOC (ogólny węgiel organiczny), fluorki, sód, bor, glin, chrom, nikiel, miedź, arsen, selen, srebro, kadm, antymon, ołów, rtęć, benzo(a)piren, Σ WWA, 1,2-dichloroetan, Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu, tetrachlorometan, benzen, α -HCH, HCB, β -HCH, γ -HCH, δ -HCH, heptachlor, aldryna, epoksyd heptachloru, α – endosulfan, dieldryna, p. p'-DDE, o. p'-DDD, β -endosulfan, p. p-DDD, aldehyd endryny, siarczan endosulfanu, Σ pestycydów chloroorganicznych, Σ THM, chlor wolny, ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72 h, liczba enterokoków kałowych, liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii Escherichia coli.

Badania jakości wody w zakresie monitoringu kontrolnego oraz częściowo przeglądowego prowadzono w Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kaliszu, natomiast w zakresie specjalistycznych badań z zakresu monitoringu przeglądowego (metale ciężkie, pestycydy, uboczne produkty dezynfekcji wody) w Laboratorium Badania Wody i Gleby Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Poznaniu.

Na podstawie przeprowadzonych badań monitoringowych w 2015 r. stwierdzono, że jakość produkowanej i dystrybuowanej wody przez urządzenia wodociągowe, zlokalizowane na terenie Kalisza, odpowiada wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2007 r. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.). Wszystkie zbadane w 2015 r. próbki wody pochodzące z nadzorowanych wodociągów spełniały wymagania określone w cytowanym akcie prawnym (tabela 1). Nie odnotowano żadnego,

potwierdzonego przekroczenia wartości dopuszczalnych dla poszczególnych parametrów jakości wody.

Jakość wody z nadzorowanych urządzeń należy ocenić jako dobrą, co jest wynikiem jej poboru ze stabilnych ilościowo i jakościowo warstw wodonośnych oraz systematycznej poprawie technologii systemu jej uzdatniania i dystrybucji. Funkcjonujące na terenie miasta Kalisza urządzenia wodociągowe, gwarantują mieszkańcom miasta bezpieczeństwo zdrowotne spożywanej wody.

Tab. 9. Liczba pobranych próbek wody w 2015 r.

Rodzaj badania/Wodociąg	Wodociąg Kalisz	Wodociąg Paula	Wodociąg OSM w Kaliszu	Wodociąg Nestle	Wodociąg COSSW	SUMA
monitoring przeglądowy	5	1	1	1	1	9
monitoring kontrolny	52	2	4	4	2	64
nadzór sanitarny	0	0	1	1	4	6

II.2. Charakterystyka urządzeń zaopatrujących ludność w wodę

Wodociągi o produkcji 10 000-100 000 m³/d.

Urządzeniem o największej produkcji wody na terenie miasta jest wodociąg Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu (ok. 14558,0 m³/d). Zgodnie z szacunkami Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu w 2015 r. z wody wodociągowej produkowanej przez ten wodociąg korzystało ok. 102045 osób. Obszar miasta Kalisza jest w pełni zwodociągowany. Z wodociągu na terenie miasta w 2015 r. nie korzystały jedynie pojedyncze gospodarstwa domowe, zaopatrywane z ujęć indywidualnych, których podłączenie do sieci wodociągowej jest utrudnione z przyczyn technicznych lub wynika z woli potencjalnych odbiorców. Woda produkowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu jest dostarczana również do gmin sąsiednich tj. Gminy Opatówek, Gminy Godziesze, Gminy Gołuchów, Gminy Żelazków, Miasta i Gminy Nowe Skalmierzyce. Sieć wodociągowa (wraz z przyłączami) ma długość ok. 385,0 km. Wodociąg w 2015 r. czerpał wodę z 5 ujęć (4 głębinowych oraz 1 infiltracyjny) – tabela 2. Przedsiębiorstwo w 2015 r. eksploatowało 4 stacje uzdatniania wody (tabela 3).

Tab. 10. Ujęcia wody zasilające Wodociąg Kalisz

Lp.	Nazwa ujęcia/typ	Warstwa wodonośna	Studnie (liczba/głęb.)
1.	„Warszawska” - głębinowe	jura	1/350 m
2.	„Fabryczna” - głębinowe	jura	1/300 m
3.	„Poznańska” - głębinowe	jura	1/190 m
4.	„Szeroka I” - głębinowe	jura	1/350 m
5.	„Lis” - infiltracyjne	czwartorzęd	42/śred. 25 m (od 21 do 34)

Tab. 11. Eksploatowane stacje uzdatniania wody Wodociągu Kalisz w 2015 r.

Lp.	Nazwa SUW	Nazwa ujęcia związanego z SUW	Metody uzdatniania	Rodzaje urządzeń
1.	„Warszawska”	„Warszawska”, „Szeroka I”	napowietrzanie, filtracja, dezynfekcja fizyczna UV, okresowa dezynfekcja chemiczna (podchloryn sodu)	mieszacze wodno-powietrzne, filtry ciśnieniowe, lampy UV, dozujące pompy membranowe
2.	„Fabryczna”	„Fabryczna”		
3.	„Poznańska”	„Poznańska”		
4.	„Lis”	„Lis”		dysze napowietrzające, filtry otwarte pospieszne, lampy UV, dozujące pompy membranowe

Na wszystkich 4 stacjach stosuje się te same proste metody uzdatniania wody tj. napowietrzanie oraz filtrację. Do napowietrzania wody są używane przede wszystkim mieszacze wodnopowietrzne. Wyjątek stanowi SUW „Lis” gdzie aeracja wody odbywa się za pomocą dysz białostockich. Woda filtrowana jest na złożach ze żwiru kwarcowego. Do filtracji wykorzystywane są filtry ciśnieniowe zamknięte o różnej objętości, jedynie na SUW „Lis” zastosowano filtry otwarte. Dezynfekcja chemiczna wody jest prowadzona okresowo, najczęściej po wystąpieniu awarii lub zakończeniu prac konserwacyjnych. Do dezynfekcji wody jest stosowany podchloryn sodu, dawkowany za pomocą przenośnych pomp membranowych. Na wszystkich stacjach wymienionych w tabeli 3 stosuje się stałą dezynfekcję fizyczną wody za pomocą promieniowania UV.

Największą część miasta obsługuje SUW „Lis” dostarczająca wodę do jego południowozachodniej części (rysunek 1). Wszystkie strefy zaopatrzenia mogą się wzajemnie uzupełniać i zasiląć poprzez wspólny układ sieciowy.

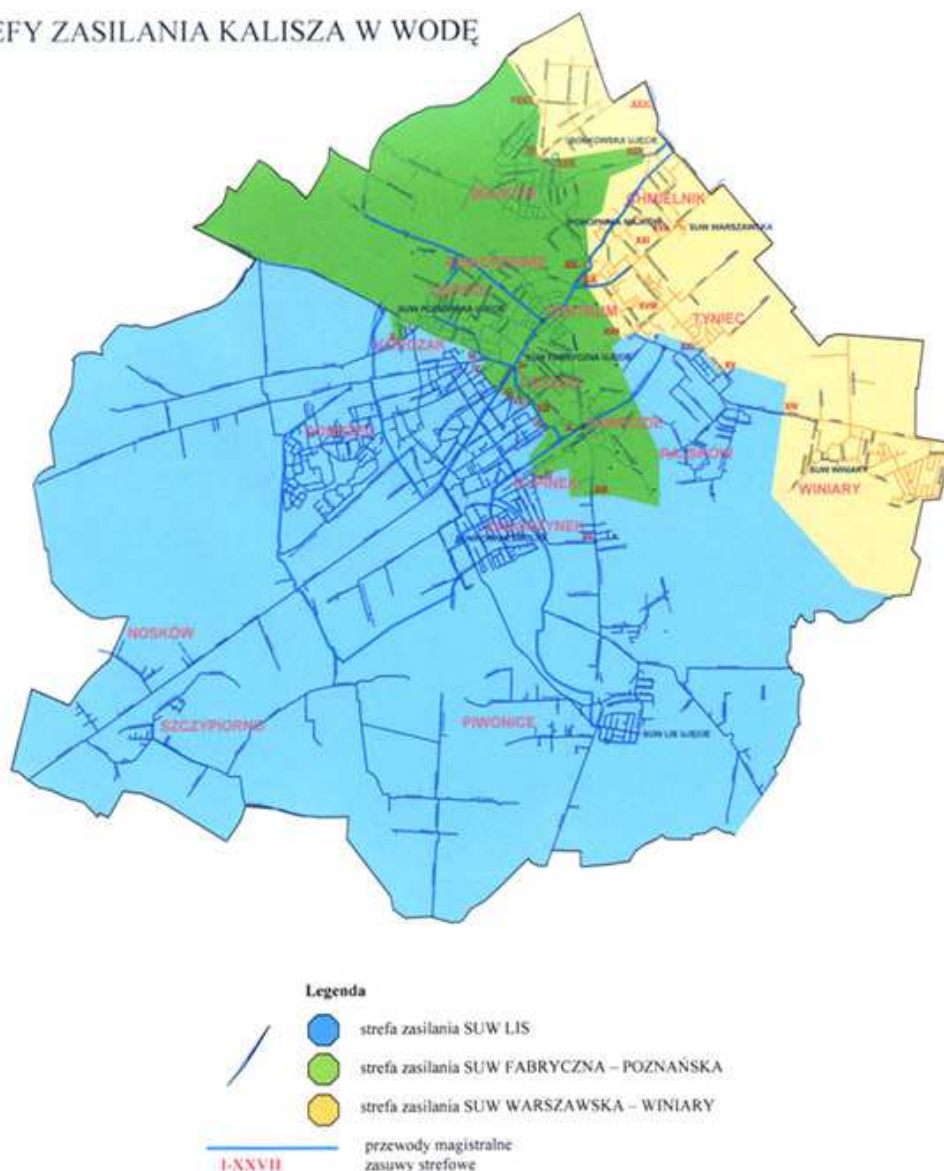
Przeprowadzone w 2015 r. kontrole stanu sanitarno- technicznego obiektów wodociągowych nie wykazały uchybień. Wszystkie urządzenia wodne, pomieszczenia stacji uzdatniania oraz tereny ujęć były utrzymane w odpowiednim stanie sanitarnym. Nie stwierdzono nieprawidłowości związanych z niewłaściwym zabezpieczeniem i oznakowaniem stref ochrony sanitarnej ujęć wodociągowych. Tereny wszystkich ujęć wraz ze strefami ochrony bezpośredniej były ogrodzone materiałem trwałym. Dodatkowo obiekty były całodobowo monitorowane poprzez system elektroniczny zabezpieczający: bramy wjazdowe, studnie, zbiorniki wody uzdatnionej, pomieszczenia SUW. Na dwóch stacjach (Lis oraz Fabryczna) funkcjonował system telewizji dozorowej.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli protokolarnych – 4 kontrole planowane dotyczących stanu sanitarnego ujęć oraz stacji uzdatniania wody,
- liczba pobranych próbek: monitoring przeglądowy – 5, monitoring kontrolny – 52, nadzór sanitarny (dodatkowe badanie wybranych parametrów) – 0,
- liczba próbek nie odpowiadających wymaganiom – 0.

Ryc. 8. Strefy zasilania Wodociągu Kalisz (Źródło: materiały informacyjne PWiK Sp. z o. o. w Kaliszu www.wodociagi-kalisz.pl)

STREFY ZASILANIA KALISZA W WODĘ

Wodociągi o produkcji 100-1000 m³/d

Nestle

Wodociąg Nestle Polska S.A. Oddziału w Kaliszu przy ul. Łódzkiej 151 produkuje wodę w ilości ok. 184,3 m³/d. Ujmowana woda jest wykorzystywana do produkcji żywności. Wodociąg korzysta z trzech studni głębinowych (1szt. 110 m głębokości, 2 szt. po 120 m głębokości). Woda podlega napowietrzaniu, filtracji na filtrach ciśnieniowych, stałej dezynfekcji podchlorynem sodu oraz dechloracji przed jej bezpośrednim użyciem na linii produkcyjnej. Podczas kontroli obiektu nie stwierdzono nieprawidłowości związanych ze stanem technicznym i porządkowym obiektu.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli protokolarnych – 1,
- liczba pobranych próbek: monitoring przeglądowy – 1, monitoring kontrolny – 4, nadzór sanitarny – 1,
- liczba próbek nie odpowiadających wymaganiom – 0.

OSM w Kaliszu

Wodociąg Kaliskiej Spółdzielczej Grupy Producentów Mleka przy ul. Budowlanych 2 w Kaliszu produkuje ok. 530,0 m³/d wody wykorzystywanej do wytwarzania żywności. Wodociąg wyposażony jest w 2 studnie głębinowe o głębokości 98 i 100 m. Standardowo woda jest uzdatniana poprzez napowietrzanie, filtrację oraz dezynfekcję chemiczną. Kontrola stanu sanitarnego ujęcia oraz stacji uzdatniania nie wykazała nieprawidłowości.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli protokolarnych – 1,
- liczba pobranych próbek: monitoring przeglądowy – 1, monitoring kontrolny – 4, nadzór sanitarny – 1,
- liczba próbek nie odpowiadających wymaganiom – 0.

Wodociągi o produkcji < 100m³/d

Wodociąg COSSW

Wodociąg COSSW (Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej przy ul. Wrocławskiej 193-195 w Kaliszu) produkuje średniorocznie ok. 69,0 m³/d wody wykorzystywanej na cele własne ośrodka. Wodociąg zbudowany jest w oparciu o dwie studnie głębinowe (136 i 150 m głębokości). Woda jest uzdatniana poprzez napowietrzanie i filtrację. Okresowo stosuje się chemiczną dezynfekcję przy użyciu podchlorynu sodu. Podczas kontroli obiektu nie stwierdzono nieprawidłowości.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli protokolarnych – 1,
- liczba pobranych próbek: monitoring przeglądowy – 1, monitoring kontrolny – 2, nadzór sanitarny – 4,
- liczba próbek nie odpowiadających wymaganiom – 0.

F.P-H Paula

Wodociąg F.P-H Paula (Firmy Handlowo-Produkcyjnej PAULA Sp. z o. o. Sp. k.) produkuje średniorocznie ok. 69,0 m³/d wody wykorzystywanej do wytwarzania żywności. Wodociąg zbudowany jest w oparciu o studnię głębinową (122 m głębokości). Woda jest uzdatniana poprzez napowietrzanie i filtrację. Okresowo stosuje się chemiczną dezynfekcję przy użyciu podchlorynu sodu. Podczas kontroli obiektu nie stwierdzono nieprawidłowości.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli protokolarnych – 1,
- liczba pobranych próbek: monitoring przeglądowy – 1, monitoring kontrolny – 2, nadzór sanitarny – 0,
- liczba próbek nie odpowiadających wymaganiom – 0.

II.3. Podsumowanie

1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie miasta Kalisza w 2015 r. była dobra (w wyniku przeprowadzonych badań nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych).
2. Stan sanitarny obiektów dostarczających wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi (pomieszczeń, ich wyposażenia oraz urządzeń) w 2015 r. był dobry.
3. Przeprowadzone kontrole obiektów wodnych oraz wykonane badania próbek wody przeznaczonej do spożycia w 2015 r. potwierdzają stabilność jakościową i ilościową zasobów wód podziemnych na terenie miasta Kalisza oraz dbałość właścicieli i zarządców obiektów o systemy uzdatniania i dystrybucji wody.

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

III.1 Domy pomocy społecznej.

Nadzór nad obiektami sprawuje Wojewódzka Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Poznaniu.

III.2. Schroniska i inne obiekty przeznaczone dla osób bezdomnych.

W 2015 r. zewidencjonowano 2 obiekty tj. 1 schronisko i 1 noclegownię. W minionym roku ww. obiekty nie zostały objęte kontrolą.

III.3. Hotele

W porównaniu do roku ubiegłego ogólna liczba hoteli na terenie miasta Kalisza nie uległa zmianie. W 2015 r. zewidencjonowano w tej grupie 9 obiektów. W minionym roku kontrolą objętych zostało 5 hoteli co stanowi 55,55% wszystkich obiektów. Postępowanie z czystą i brudną bielizną hotelową prowadzone prawidłowo. Nie wykazano nieprawidłowości w prowadzonej gospodarce odpadami komunalnymi. Pokoje gościnne utrzymane były w należyтым stanie higieniczno-sanitarnym. Obiekty hotelowe posiadały wydzielone magazyny lub miejsca na przechowywanie środków czystościowych, sprzętu porządkowego oraz składowania brudnej bielizny. Osiem na dziewięć hoteli na terenie miasta Kalisza posiada kategoryzację. Kontrole nie wykazały uchybień w stanie higieniczno-sanitarnym pomieszczeń hotelowych oraz ich otoczenia.

III.4. Inne obiekty świadczące usługi noclegowe

W roku 2015 w tej grupie znajdowało się 6 obiektów i liczba ta w stosunku do roku poprzedniego nie uległa zmianie.

Łącznie przeprowadzono 3 kontrole, co stanowi 50% ogólnej ich liczby. Podczas wizji nie stwierdzono nieprawidłowości, czy zaniedbań w stanie higieniczno-sanitarnym. We wszystkich skontrolowanych obiektach pokoje gościnne oraz urządzenia sanitarne utrzymane były w czystości. Bielizna czysta była przechowywana w higienicznych warunkach. Środki myjące - dezynfekcyjne były dostępne w wystarczających ilościach (przechowywane wraz z środkami higieny w wydzielonych pomieszczeniach bądź miejscach). W obiektach przestrzegana była ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

III.5. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu i solaria

W 2015 r. w ewidencji PSSE w Kaliszu znajdowały się 245 obiektów, skontrolowano 107 zakładów tj. 44%. Przedmiotem kontroli była ocena stanu sanitarno-higienicznego zakładów.

Wzorem lat ubiegłych, wśród obiektów tej grupy przeważały zakłady fryzjerskie i fryzjersko-kosmetyczne, których skontrolowano 64 co stanowi 60% w stosunku do wszystkich obiektów skontrolowanych w tej grupie. Wszystkie kontrolowane obiekty odpowiadały wymogom obowiązujących przepisów.

Skontrolowano 30 zakładów kosmetycznych co stanowi 28% w stosunku do wszystkich obiektów skontrolowanych w tej grupie, żaden nie uzyskał negatywnej oceny. W stosunku do roku ubiegłego odsetek złych obiektów uległ zmniejszeniu.

W grupie zakładów odnowy biologicznej, tatuażu i solariów skontrolowano 13 zakładów, również w żadnym z nich nie stwierdzono nieprawidłowości.

W roku 2015 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu nie wydał żadnej decyzji administracyjnej, nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 zł. za złe użytkowanie środka dezynfekcyjnego.

W zakładach, w zależności od przeznaczenia, narzędzia stosowane do obsługi klientów poddawane są właściwym zabiegom sterylizacyjnym lub dezynfekcyjnym.

W zakładach fryzjerskich, zgodnie z ustaleniami Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu, nie wymagano wprowadzenia sterylizacji nożyczek parą wodną w nadciśnieniu. Podstawowym sposobem ochrony klientów przed zagrożeniem przeniesienia chorób zakaźnych oraz bakteryjnych i grzybiczych w skontrolowanych zakładach była dezynfekcja narzędzi oraz dezynfekcja rąk i powierzchni.

W gabinetach kosmetycznych i salonach tatuażu narzędzia, które mogą powodować naruszenie ciągłości tkanki muszą być bezwzględnie poddane procesowi sterylizacji. Pośród skontrolowanych 32 obiektów tej grupy 10 posiada na wyposażeniu autoklawy, 5 miało podpisaną umowę z firmami zewnętrznymi, pozostałe odchodzą od zabiegów inwazyjnych stosując manicure bezcążkowy tzw. manicure ekologiczny. W 13 zakładach kosmetycznych i 2 salonach tatuażu do wykonywania usług stosowany jest sprzęt jednorazowego użycia (igły, ostrza) – tj. 47 % w stosunku do wszystkich skontrolowanych w tej grupie. Po wykonywanych zabiegach zużyte igły i ostrza odkładane są do twardych, oznakowanych pojemników.

W 2015 r. przeprowadzono jedną kontrolę interwencyjną w salonie kosmetycznym – wynik kontroli nie potwierdził stawianych w piśmie przesłanym do tutejszego organu zarzutów.

Wszystkie zakłady posiadają stosowne umowy z profesjonalnymi firmami na odbiór i utylizację odpadów niebezpiecznych.

W ocenie służb sanitarnych w zakładach fryzjerskich, fryzjersko-kosmetycznych, odnowy biologicznej stan sanitarno-higieniczny ulega stałej poprawie.

III.6. Obiekty komunikacji publicznej.

Dworce Autobusowe

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Kaliszu znajduje się 1 dworzec autobusowy. W 2015 r. przeprowadzono 2 kontrole tego obiektu. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Pomieszczenia, urządzenia oraz elementy wyposażenia utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym oraz technicznym.

Dworce Kolejowe

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Kaliszu znajduje się 1 dworzec kolejowy, który od połowy 2013 r. był w remoncie, a w listopadzie 2015 r. został oddany do użytkowania. W 2015 r. przeprowadzono 1 kontrolę, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości w stanie sanitarno-porządkowym obiektu oraz jego otoczenia.

III.7. Ustępy publiczne

W 2015 r. na terenie miasta Kalisza służby sanitarne skontrolowały 5 ustępów publicznych na 6 zewidencjonowanych, co stanowiło 83,33 % wszystkich obiektów. Łącznie przeprowadzono 6 kontroli. Szalet publiczny przy ul. Babina 11 został czasowo wyłączony z eksploatacji z uwagi na brak obsługi.

Szalet publiczny przy ul. Babina 1 z dniem 1 lipca 2015 r. został wyłączony z użytkowania z uwagi na brak środków finansowych na przeprowadzenie modernizacji obiektu w celu zapewnienia jego użytkownikom bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z jego pomieszczeń. W trakcie trwającego postępowania wydano 1 decyzję administracyjną dot. usunięcia uchybień, 2 decyzje rachunkowe oraz 1 decyzję wygaszającą.

Stan sanitarno-porządkowy pozostałych ustępów nie budził zastrzeżeń. Pomieszczenia i urządzenia sanitarne skontrolowanych obiektów utrzymane były w czystości, odpowiednio myte i dezynfekowane oraz sprawne technicznie. W każdym obiekcie zapewniono w odpowiedniej ilości środki higieny tj. mydło w płynie, papier toaletowy oraz ręczniki jednorazowe.

III.8. Cmentarze i Zakłady Usług Pogrzebowych

Na terenie miasta Kalisza znajduje się 10 cmentarzy i 8 Zakładów Usług Pogrzebowych.

W roku 2015 skontrolowano 5 cmentarzy i 4 Zakłady Usług Pogrzebowych, co stanowi odpowiednio 50% i 50% ogólnej liczby tych obiektów. Kontrolą zostały objęte środki transportu wykorzystywane podczas świadczenia usług pogrzebowych. Łącznie skontrolowano 8 samochodów pogrzebowych. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Na terenie Cmentarza Komunalnego w Kaliszu trwają prace polegające na modernizacji poprzez rozbudowę pomieszczenia chłodni do przechowywania zwłok/szczątków ludzkich mające na celu dostosowanie obiektu do obowiązujących przepisów. Przewidywany termin ich zakończenia to wiosna 2016 r.

III.9. Baseny kąpielowe.

Pod nadzorem PSSE w Kaliszu w 2015 r. znajdowały się dwa baseny kąpielowe kryte oraz jeden Park Wodny.

Ww. obiekty świadczą usługi całorocznie. Od początku 2015 r. na basenach pobrano łącznie 191 próbek wody (w wodzie oznaczany był chlor wolny oraz parametry bakteriologiczne) oraz 4 próbki wody cieplej z niecek basenowych w kierunku bakterii *Legionella* sp. Jakość wody we wszystkich trzech obiektach była dobra.

W 2015r. przeprowadzono kontrolę stanu sanitarnego wszystkich zewidencjonowanych basenów (100%). Kontrolami objęto pomieszczenia basenów: poczekalnie, szatnie, rozbieralnie, ustępy, natryski, zaplecze techniczne. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Dnia 17 grudnia 2015 r. weszło w życie *rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach* nakładająca na właścicieli obiektów obowiązek prowadzenia kontroli wewnętrznej jakości wody w nieckach basenowych.

III.10. Hałas komunalny

W 2015 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu nie rozpatrywał interwencji dot. uciążliwości spowodowanych hałasem w miejscu zamieszkania.

III.11. Inne obiekty użyteczności publicznej

W 2015 r. skontrolowano 17 obiektów, wśród nich: hale sportowe, pralnie, stacje paliw, stadiony, ustępy przy targowiskach oraz Kaliskie Linie Autobusowe (w tym 7 środków transportu). We wszystkich skontrolowanych obiektach w tej grupie nie stwierdzono zaniedbań w stanie higieniczno-sanitarnym.

III.12. Interwencje

W minionym roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu rozpatrzył 2 interwencje.

Jedną dot. niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego posesji przy ul. Główny Rynek 9. Uchybienia były wynikiem nieprawidłowości w sposobie gromadzenia odpadów komunalnych przez podmiot prowadzący działalność gospodarczą tj. „Kawiarnię Anabell”. Przedsiębiorcę pouczono w zakresie przepisów dot. prawidłowego zbierania odpadów. W trakcie wizji kontrolowanej uporządkował miejsce przeznaczone do gromadzenia odpadów.

Drugą dot. stanu sanitarnego Salonu Kosmetycznego „Pasja” przy ul. Polnej 102 w Kaliszu – po przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono uchybień. Łącznie w związku z interwencjami przeprowadzono 3 kontrole sanitarne oraz wydano 1 decyzję rachunkową.

III.13. Podsumowanie

1. W okresie sprawozdawczym we wszystkich skontrolowanych obiektach nie odnotowano rażących nieprawidłowości w stanie sanitarno-porządkowym.
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu zwrócił uwagę na fakt, iż wyłączenie z użytkowania w centrum miasta dwóch szaletów publicznych stanowić może utrudnienie w utrzymaniu higieny sanitarnej, a szczególnie w tej jego części, w której koncentruje się życie publiczne.
3. W minionym roku przeprowadzono 4 kontrole stanu sanitarnego piaskownic ogólnodostępnych. Łącznie wizją objęto 35 obiektów, których stan sanitarny nie budził zastrzeżeń. Piasek przed sezonem został wymieniony, a w trakcie sezonu systematycznie uzupełniany.
4. W listopadzie 2015 r. rozpoczął działalność Zakład Kremacji na terenie Cmentarza Komunalnego.
5. W ocenie służb sanitarnych w zakładach fryzjerskich, fryzjersko-kosmetycznych, odnowy biologicznej stan sanitarno-higieniczny jest dobry.

IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

IV.1. Zakłady opieki zdrowotnej – ogółem

W 2015 r. Państwowa Inspekcja Sanitarna skontrolowała stan sanitarny 32 placówek, co stanowi 25% ogółu podmiotów leczniczych ujętych w ewidencji (tab.13).

Tab.12. Udział placówek niepublicznych w ogólnej liczbie zakładów opieki zdrowotnej

Rok	Ogólna liczba podmiotów leczniczych	Ogólna liczba podmiotów leczniczych niepublicznych	% podmiotów leczniczych niepublicznych
2013	135	131	97,0%
2014	136	131	96,3%
2015	128	125	97,7%

W roku 2015 skontrolowano 9,4% placówek publicznych i 90,6% placówek niepublicznych. Spośród ogółu skontrolowanych obiektów w 15,6 % stwierdzono zły stan sanitarny. Uchybienia dotyczyły: złego stanu sanitarno - technicznego ścian, uszkodzonej wykładziny podłogowej, uszkodzonej armatury przy stanowiskach mycia rąk, uszkodzonej powierzchni mebli w pomieszczeniach uniemożliwiającej mycie i dezynfekcję, braku bezpośredniego połączenia z pomieszczeniem higieniczno – sanitarnym wyposażonym dodatkowo w bidet w gabinecie urologicznym.

Ocenę szczegółową stanu sanitarnego przedstawia tabela 14.

Tab. 13. Ocena stanu sanitarnego podmiotów leczniczych w 2015r. w mieście Kaliszu

Podmioty lecznicze		m. Kalisz
Lecznictwo zamknięte		
Szpital	Skontrolowano	2
	Stwierdzono zły stan sanitarny	1
Zakład pielęgnacyjno- opiekuńczy	Skontrolowano	1
	Stwierdzono zły stan sanitarny	0
Lecznictwo otwarte - ambulatoryjne		
Publiczne	Skontrolowano	2
	Stwierdzono zły stan sanitarny	0
Niepubliczne	Skontrolowano	27
	Stwierdzono zły stan sanitarny	4
Ogółem	Skontrolowano	32
	Stwierdzono zły stan sanitarny	5

IV.2. Zakłady leczenia zamkniętego

IV.2.1. Stan techniczny i funkcjonalny zakładów leczenia zamkniętego.

Wojewódzki Szpital Zespolony im. Ludwika Perzyny w Kaliszu – budynek przy ul. Poznańskiej 79

Podmiot leczniczy rozmieszczony w kilku obiektach, oddalonych od macierzystej jednostki. Obiekty są zróżnicowane pod względem stanu technicznego i organizacji działalności.

W 2015r. w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. Ludwika Perzyny w Kaliszu przeprowadzono 3 kontrole stanu sanitarnego, 1 kontrolę dotyczącą pionu położniczo-noworodkowego, 1 kontrolę funkcjonowania zespołu oraz komitetu kontroli zakażeń szpitalnych, 3 kontrole tematyczne (1 interwencję, 2 kontrole w związku ze zgłoszeniem podejrzenia wystąpienia ognisk epidemicznych) oraz 9 kontroli sprawdzających wykonanie obowiązków decyzji i zaleceń.

Spośród skontrolowanych oddziałów Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. Ludwika Perzyny przy ul. Poznańskiej 79 stan sanitarny oceniono jako zły w następujących oddziałach: rehabilitacyjnym, stacji dializ, chorób wewnętrznych i gastroenterologii I odcinki C i D, chorób wewnętrznych II odcinki A i B, zakładzie diagnostyki laboratoryjnej, zakładzie usprawniania leczniczego, szpitalnym oddziale ratunkowym, częściowo w zakładzie patomorfologii tj. w sali sekcyjnej a także ciągach komunikacyjnych, kondygnacji 01, zapleczu szpitalnym: holu prowadzącym do tunelu łączącego budynek szpitalny z budynkiem technicznym. Uchybienia dotyczyły: złego stanu sanitarno – technicznego mebli w pomieszczeniach (stolików przyłóżkowych, stołków i taboretów), uszkodzonej malatury ścian oraz glazury ściiennej, uszkodzonej powierzchni wykładziny podłogowej i glazury podłogowej, uszkodzonej armatury przy stanowiskach mycia rąk, złego stanu sanitarno – technicznego: wózka do transportu brudnej bielizny, stelaży na odpady medyczne, stolików zabiegowych.

Wpływ na ocenę negatywną w/w oddziałów i pomieszczeń ma ich stan techniczny i niedostosowanie do obowiązujących wymogów zawartych w przepisach. Szpitale przy ul. Poznańskiej 79 oraz przy ul. Toruńskiej 7 posiadają opracowany program dostosowawczy, który uzyskał opinię Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu z dnia 11.05.2012r. z terminem realizacji do dnia 31.12.2016r. Program dostosowawczy realizowany jest na bieżąco, ma na celu dostosowanie poszczególnych oddziałów i pomieszczeń szpitalnych do obowiązujących przepisów. W związku ze stwierdzonymi uchybieniami technicznymi stwierdzonymi w czasie kontroli kompleksowych rzutujących na stan sanitarny obiektu wydano 3 decyzje administracyjne oraz 2 decyzje w sprawie opłat za czynności kontrolne. Na uchybienia techniczne stwierdzone w czasie kontroli kompleksowych rzutujące na stan sanitarny obiektu wydano 3 decyzje administracyjne oraz 2 decyzje w sprawie opłat za czynności kontrolne.

W roku 2015 wykonano modernizację pomieszczeń pod instalację aparatu rezonansu magnetycznego, modernizację dwóch dźwigów szpitalnych, wyposażenia pomieszczeń dla oddziału onkologii w szpitalu przy ul. Toruńskiej 7, zakupiono sprzęt medyczny m. in.: respirator, sterylizator, myjnio-dezynfektor, elektrokardiograf, ultrasonograf.

Wojewódzki Szpital Zespolony im. Ludwika Perzyny w Kaliszu – budynki przy ul. Toruńskiej 7

Szpital mieści się w 3 budynkach. Zły stan sanitarno-techniczny stwierdzono w oddziałach: ginekologicznym, patologii ciąży, psychiatrycznym, patologii i intensywnej terapii noworodków oraz zapleczu szpitalnym. Uchybienia dotyczyły: złego stanu sanitarno – technicznego mebli, uszkodzonej malatury ścian, uszkodzonej powierzchni wykładziny podłogowej oraz glazury podłogowej, uszkodzonej armatury przy stanowiskach mycia rąk. W związku ze stwierdzeniem podczas kontroli nieprawidłowości wydano decyzję administracyjną.

Stan techniczny nadzorowanej placówki przy ul. Toruńskiej w porównaniu do roku ubiegłego nie uległ poprawie.

KALMEDICA Sp. z o. o. ul. Częstochowska 71-75 w Kaliszu

Podmiot świadczy działalność leczniczą od dnia 01.01.2012 r. Obiekt usytuowany jest w budynku czterokondygnacyjnym, przystosowanym dla osób niepełnosprawnych. Jest szpitalem wielospecjalistycznym, posiada 34 łóżka zabiegowe z zakresu: chirurgii dla dorosłych i dzieci, laryngologii, chirurgii urazowo – ortopedycznej, urologii, okulistyki oraz poradnie specjalistyczne: neurochirurgiczna, urologiczna, otolaryngologiczna, chirurgii urazowo - ortopedycznej, okulistycznej dla dorosłych i dzieci, leczenia zezów. Szpital posiada aktualny certyfikat jakości ISO.

Blok operacyjny składa się z 4 sal operacyjnych, funkcjonuje lokalna i podręczna sterylizatornia. Stan sanitarno - techniczny bardzo dobry. W 2015r. przeprowadzono 1 kontrolę stanu sanitarnego. Uchybień nie stwierdzono.

Niepubliczny Zakład Specjalistycznej i Pielęgniarskiej Opieki Zdrowotnej SALUS Kalisz ul. Zagorzynek 34

Zakład pielęgnacyjno - opiekuńczy posiada na parterze 57 łóżek usytuowanych w 13 salach chorych z łazienkami (1 łazienka wspólna dla dwóch sal chorych), tj. 9 sal 5-łóżkowych, 2 sale 4-łóżkowe i 2 sale 2-łóżkowe. W 2015r. dokonano rozbudowy pomieszczeń- na I piętrze oddano do użytku 17 łóżek rozmieszczonych w 8 salach chorych: 3 salach 3- łóżkowych, 3 salach 2 - osobowych, 2 salach 1- osobowych.

Stan sanitarno - techniczny i sanitarno - higieniczny bardzo dobry. Obiekt usytuowany jest w budynku przystosowanym dla osób niepełnosprawnych. Posiada własną kotłownię gazową. W placówce są opracowane i wdrożone procedury higieniczne.

IV.2.2. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków

Wojewódzki Szpital Zespolony im L. Perzyny ul. Poznańska 79, 62-800 Kalisz

Zaopatrzenie w wodę

Podstawowym źródłem zaopatrzenia szpitala w wodę jest wodociąg sieciowy Kalisz. Jakość wody pod względem fizyko-chemicznym oraz pod względem bakteriologicznym w 2015 r. była dobra. Rezerwowym źródłem zaopatrzenia w wodę Szpitala są dwa zbiorniki retencyjne o pojemności 1000 m³ każdy. Ilość wody uzdatnionej w zbiornikach wystarcza na zaopatrzenie obiektu przez 4 doby.

Jakość wody pochodząca ze szpitala jest monitorowana na bieżąco (1 x w miesiącu). Nie odnotowano przekroczeń parametrów fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych. W 2015r. nie badano próbek wody ciepłej na obecność bakterii z rodzaju Legionella.

W minionym roku nie zanotowano przerw w dostawie wody zimnej i ciepłej, awarii instalacji wodociągowej oraz nie prowadzono modernizacji systemu zaopatrzenia obiektu w wodę.

Odprowadzanie ścieków

Ścieki pochodzące ze szpitala przy ul. Poznańskiej są odprowadzane do miejskiej sieci kanalizacyjnej i nie podlegają dezynfekcji. Wyjątek stanowią ścieki pochodzące z zakładu patomorfologii oraz laboratorium (pracowni mikrobiologicznej), które po dezynfekcji trafiają do niezależnej instalacji z odstojnikiem, gdzie następuje ich uśrednianie.

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Perzyny ul. Poznańska 79 Kalisz – Budynki Szpitala przy ul. Toruńskiej 7

Zaopatrzenie w wodę

Szpital jest zaopatrywany w wodę z sieci wodociągu Kalisz. W 2015 r. jakość wody pod względem fizyko-chemicznym jak również bakteriologicznym odpowiadała wymaganiom określonym obowiązującym rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W minionym roku nie badano wody pod kątem obecności bakterii z rodzaju Legionella.

Rezerwowe źródło zaopatrzenia w wodę stanowi zbiornik wody o pojemności 50 m³ gromadzący wodę wodociągową, która poddawana jest dodatkowemu uzdatnianiu w szpitalnej stacji uzdatniania wody. Po uzdatnieniu woda magazynowana jest w zbiorniku wody uzdatnionej o pojemności 500 m³. Woda uzdatniana poddawana jest dezynfekcji poprzez dozowanie podchlorynu sodu. Ilość wody uzdatnionej w zbiorniku wystarcza na zaspokojenie potrzeb szpitala na okres 4 dób. Istnieje również możliwość podawania wody z sieci wodociągu kaliskiego z innego przyłącza z pominięciem zbiorników zapasowych i szpitalnej stacji uzdatniania wody.

W 2015 r. nie odnotowano przerw w dostawie wody zimnej i ciepłej, awarii instalacji wodociągowej oraz nie przeprowadzano modernizacji systemu zaopatrzenia.

Odprowadzenie ścieków

Ścieki ze szpitala są odprowadzane do miejskiego systemu kanalizacji zbiorowej. Ścieki z Oddziału Zakaźnego przed wprowadzeniem do kanalizacji poddawane są dezynfekcji, przy wykorzystaniu podchlorynu sodu, dawkowanego automatycznie.

KALMEDICA s.c. 62-800 Kalisz, ul. Częstochowska 71-75

Zaopatrzenie w wodę

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę Szpitala jest wodociąg sieciowy w Kaliszu. Badania jakości wody w obiekcie prowadzone są w ramach kontroli wewnętrznej. Jakość wody dobra. Rezerwowym źródłem zaopatrzenia w wodę są 4 zbiorki polietylenowe ELBI, każdy o pojemności 2000 l. W minionym roku nie prowadzono badania wody ciepłej na obecność pałeczek z rodzaju Legionella.

Odprowadzenie ścieków

Ścieki z budynku odprowadzane są do zbiorowego systemu kanalizacyjnego.

Niepubliczny Zakład Specjalistycznej i Pielęgniarskiej Opieki Zdrowotnej SALUS **Kalisz ul. Zagorzynek 34**

Zaopatrzenie w wodę

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg sieciowy w Kaliszu. W 2015 r. badania jakości wody w obiekcie prowadzone były w ramach kontroli wewnętrznej. Jakość wody dobra. Rezerwowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest zapasowy zbiornik wody o objętości 10 m³.

Odprowadzenie ścieków

Ścieki z budynku odprowadzane są do zbiorowego systemu kanalizacji miejskiej.

IV.2.3. Sterylizacja

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Perzyny ul. Poznańska 79 Kalisz

Szpital posiada w swojej strukturze centralną sterylizatornię oraz 2 podręczne sterylizatornie. Najbardziej popularną metodą sterylizacji w placówce jest autoklawowanie oraz sterylizacja plazmowa sprzętu termolabilnego.

Wyposażenie w sprzęt do sterylizacji przedstawia tabela 15.

Tab.14. Wyposażenie w sprzęt do sterylizacji Wojewódzkiego Szpitala Zespólnego w Kaliszu

Nazwa	Typ	Rok produkcji
Sterylizator parowo-formaldehadowy	GE 2612 ERC-2	1999
Sterylizator parowy Getinge	HS 6613EM-2	2005
Sterylizator plazmowy	STT-RRAD 100S	2008
Sterylizator parowy pionowy	ASV	1986
Sterylizator parowy pionowy	ASV	1989
Sterylizator parowy STATIM 7000	STATIM 7000	2013

KALMEDICA Sp. z o. o. w Kaliszu przy ul. Częstochowskiej 71-75

Zakład posiada w swojej strukturze lokalną sterylizatornię oraz 1 podręczną sterylizatornię na bloku operacyjnym. Wyposażenie w sterylizatory: sterylizatory parowe 5 sztuk typu MELAG (4 sterylizatory- rok produkcji 2011 i 1 sterylizator z 2012r.).

Niepubliczny Zakład Specjalistycznej Pielęgniarskiej Opieki Zdrowotnej SALUS w Kaliszu ul. Zagorzynek 34

Podmiot zawarł umowę na wykonywanie usług sterylizacyjnych w dniu 01.01.2013 r. z KALMEDICA Sp. z o. o. w Kaliszu ul. Częstochowska 71-75 na czas nieokreślony. W świetle obowiązujących przepisów kierownicy podmiotów leczniczych zobligowani są do zapewnienia warunków skutecznej sterylizacji oraz prowadzenia dokumentacji procesów sterylizacji. Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podczas prowadzonych kontroli aktualizują rejestr urządzeń sterylizujących, kontrolują dokumentację procesów sterylizacji oraz prawidłowość kontroli wewnętrznej procesu sterylizacji. Nieprawidłowości w zakresie sterylizacji nie stwierdzono.

IV.2.4. Żywnienie pacjentów w szpitalu**Wojewódzki Szpital Zespólny im. L. Perzyny w Kaliszu –
budynki przy ul. Poznańskiej 79 i Toruńskiej 7**

W 2015 r. w Wojewódzkim Szpitalu Zespólnym im. L. Perzyny w Kaliszu prowadzono nadzór nad żywieniem pacjentów. Szpital korzystała z usług wyspecjalizowanej firmy Handlowo – Usługowej Dymarczyk i Górczyński s.c. Kalisz ul. Częstochowska 61. Przygotowywanie posiłków odbywa się w pomieszczeniach gimnazjum nr 9 w Kaliszu ul. Hanki Sawickiej 22-24. Posiłki pakowane są w gimnazjum w naczynia jednorazowe, przewożone specjalistycznym samochodem i rozdzielane na poszczególne oddziały.

W gimnazjum w zakresie żywienia stosuje się zasady dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej oraz systemu HACCP. Opracowane są wymagane instrukcje, procedury, prowadzone są rejestry i zapisy z zakresu tych praktyk.

Niepubliczny Zakład Specjalistycznej i Pielęgniarskiej Opieki Zdrowotnej „SALUS”
ul. Zagorzynek 34

Żywienie pacjentów odbywa się w systemie cateringowym - posiłki przygotowywane są i dostarczane przystosowanym transportem w odpowiednich naczyniach z Restauracji MARGO Kalisz ul. Łódzka 151.

KALMEDICA sp. z o o ul. Częstochowska 71/75

Żywienie w formie cateringu, posiłki dostarczane są na zasadzie indywidualnych potrzeb pacjenta, telefonicznie z różnych restauracji.

IV.2.5. Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Perzyny ul. Poznańska 79 Kalisz-
obiekty przy ul. Poznańskiej i Toruńskiej

Na stanowiskach pracy są opracowane i wdrożone procedury z zakresu prawidłowego postępowania z odpadami. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie postępowania z odpadami komunalnymi. Odpady zbierane są do worków foliowych, a następnie przechowywane w kontenerach i pojemnikach w wydzielonym miejscu (zadaszonym z betonową posadzką).

Pojemniki są regularnie opróżniane i wywożone przez specjalistyczną firmę Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „PUK” S. A. ul. Bażancia 1A 62-800 Kalisz (dotyczy Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Kaliszu przy ul. Poznańskiej oraz ul. Toruńskiej) na składowisko odpadów komunalnych. W szpitalach prowadzi się ewidencję odpadów z podziałem na poszczególne grupy zgodnie z ustawą o odpadach i katalogiem odpadów.

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Perzyny posiada decyzję w sprawie pozwolenia na wytwarzanie odpadów wydaną przez Prezydenta Miasta Kalisza z dnia 12.01.2006r. Nr WSRK. 7664-01/06 ważną do dnia 31.12.2015r. wraz z aneksem z dnia 20.04.2010r Nr WSRK. 7664-9/10.

Zużyte świetlówki, odczynniki laboratoryjne, wywoływacze i utrwalcze oraz inne odpady zawierające rtęć są zbierane, a następnie odbierane przez uprawnione firmy. Szczątki pooperacyjne i pozabiegowe z bloku operacyjnego, oddziału położniczo-ginekologicznego i prosektorium składowane są w odpowiednich pojemnikach w brudownikach, oznakowane i transportowane do zamrażarek, gdzie przechowywane są do czasu odbioru i wywozu do unieszkodliwienia termicznego. Odbiorem, transportem i unieszkodliwianiem odpadów medycznych zajmuje się Zakład Utylizacji Odpadów Medycznych Sp. z o. o. ul. Sulańska 11, 62-510 Konin. Odbiorca posiada zezwolenie w zakresie odzysku, unieszkodliwiania, zbierania i transportu odpadów wydane decyzją Wojewody Wielkopolskiego o Nr SR.V- 2.6620-183/07 ważne do dn. 20.12.2016r. Karty przekazania odpadów oraz karty ewidencji odpadów dostępne są do wglądu w Dziale Logistyki.

Do odbioru odpadów medycznych używane są pojemniki typu 2401, które są codziennie dezynfekowane przez Zakład Utylizacji Odpadów w Koninie.

KALMEDICA Sp. z o. o. w Kaliszu ul. Częstochowska 71 – 75

Odpady medyczne ze szpitala KALMEDICA Sp. z o.o. w Kaliszu ul. Częstochowska 71–75 odbiera, transportuje do miejsca utylizacji firma Transport i Utylizacja Odpadów Medycznych EKOMED – Piotr Wojciechowski 62-800 Kalisz ul. H. Sawickiej 60, umowa nr 303 z dnia 02.01.2012r. Szpital posiada pozwolenie na wytwarzanie odpadów z dnia 17.07.2012 r. nr WSRK.6221.18.2012 wydane przez Prezydenta Miasta Kalisz ważne do dnia 18 lipca 2022r.

Niepubliczny Zakładu Specjalistycznej Pielęgniarskiej Opieki Zdrowotnej SALUS w Kaliszu ul. Zagorzynek 34

Odpady medyczne odbiera i transportuje do miejsca utylizacji firma PHU EPAK ul. Górnośląska 77/80, 62-800 Kalisz, umowa z dnia 26.01.2010r. nr 510/10. Podmiot leczniczy posiada zatwierdzony program gospodarki odpadami z dnia 14.11.2012r. nr WSRK.6230.15.2012 ważny do 14.11.2022r.

IV.2.6. Pralnictwo i gospodarka bielizną szpitalną

Postępowanie z bielizną szpitalną we wszystkich 3 w/w placówkach określają opracowane procedury, które są wdrożone do stosowania w poszczególnych oddziałach. Usługi pralnicze w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym Kalisz ul. Poznańska 79 oraz w Niepublicznym Zakładzie Specjalistycznej i Pielęgniarskiej Opieki Zdrowotnej SALUS w Kaliszu ul. Zagorzynek 34 świadczy PRALNIA Zofia Siąkowska 62-030 Luboń ul. Szkolna 1 B, w podmiocie leczniczym KALMEDICA Sp. z o. o. w Kaliszu ul. Częstochowska 71–75 firma HTS MEDIJ Sp. z o. o. 63-830 Pępowo, ul. Kobylańska 12.

Kontrolę przeprowadzono w pomieszczeniach Pralni Zofia Siąkowska wynajmowanych od Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego przy ul. Poznańskiej 79 w Kaliszu.

Stwierdzono uchybienia: zły stan sanitarno – techniczny wózka do transportu brudnej bielizny, zły stan sanitarno – techniczny glazury ściennej i podłogowej w magazynie brudnej bielizny oraz pomieszczeniu mycia i dezynfekcji wózków, uszkodzona powierzchnia regałów w magazynie czystej bielizny.

IV.3. Zakłady Lecznictwa Ambulatoryjnego

W Kaliszu w 2015 r. świadczeń w systemie ambulatoryjnym udzielały przychodnie i poradnie (128 podmiotów leczniczych). Nadal stwierdza się dużą zmienność podmiotów (zamykanie i otwieranie nowych działalności). Obiekty realizują programy dostosowawcze mające na celu dostosowanie placówek dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Skontrolowano stan sanitarny 29 placówek lecznictwa ambulatoryjnego. Wśród zwizytowanych placówek zły stan sanitarny stwierdzono w 4 podmiotach tj. w 13,8% skontrolowanych zakładów. Zawarte w protokołach kontroli uchybienia dotyczyły złego stanu sanitarno-technicznego obiektów (uszkodzona wykładzina podłogowa, uszkodzona

powierzchnia ścian, zły stan sanitarno – techniczny mebli w gabinetach, uszkodzona armatura przy stanowiskach mycia rąk, brak bezpośredniego połączenia z pomieszczeniem higieniczno – sanitarnym wyposażonym dodatkowo w bidet w gabinecie urologicznym, brak natrysku w pomieszczeniu higieniczno – sanitarnym, nieszczelna pokrywa pojemnika na roztwory użytkowe preparatów dezynfekcyjnych).

W roku 2015 wydano 3 decyzje administracyjne, 4 decyzje w sprawie opłat za czynności kontrolne.

IV.3.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

IV.3.2 Postępowanie z odpadami medycznymi

Nieprawidłowości nie stwierdzono. Na terenie miasta działa sześć specjalistycznych firmy zajmujących się transportem odpadów medycznych:

1. Transport i Utylizacja Odpadów Medycznych „EKOMED” Piotr Wojciechowski, ul. H. Sawickiej 60, 62-800 Kalisz;
Nr zezwolenia na transport – WSRK. 7667-22/07, wydane decyzją Prezydenta Miasta Kalisza , ważne do 31.12.2017r.
2. Zakład Utylizacji Odpadów Medycznych sp. z o.o., ul. Sułańska 11, 62-510 Konin;
Nr zezwolenia na transport –SR.V- 2.6620-183/07, wydane decyzją Wojewody Wielkopolskiego, ważne do 20.12.2016r.
3. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „HYGEA” Czesław Golik, ul. Szkolna 21, 64-720 Lubasz;
Nr zezwolenia na transport – znak OS..6233.36.2012.KB wydane decyzją przez Starostę Czarnkowsko - Trzcianieckiego, ważne do 03.01.2023r.
4. P.H.U. „EPAK” ul. Górnośląska 77/50, 62-800 Kalisz;
Nr zezwolenia na transport – WSRK. 7667-20/07, wydane decyzją Prezydenta Miasta Kalisza , ważne do 31.12.2017r.
5. P.P.H.U. „MARDO” Jolanta Janiak 62-580 Grodziec ul. Wiejska 15
Nr zezwolenia na transport – WO. 7648-201/08, wydane przez Starostę Konińskiego, ważne do 13.08.2018r.
6. Zakład Oczyszczania i Gospodarki Odpadami „MZO” S.A. 63-400 Ostrów Wielkopolski ul. Staroprzygodzka 138
Nr zezwolenia na transport – RPŚ.6230.16.2011 wydane przez Starostę Powiatu Ostrowskiego, ważne do 22.11.2021r.

IV.3.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku

Czystość bieżąca w pomieszczeniach kontrolowanych podmiotów leczniczych nie budziła zastrzeżeń.

IV.3.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych oraz w zakresie antyseptyki rąk u personelu medycznego

W 1 skontrolowanej placówce (3,4% ogółu nadzorowanych) stwierdzono nieprawidłowości: nieszczelna pokrywa pojemnika na roztwory użytkowe preparatu dezynfekcyjnego. Dobór środków do dezynfekcji rąk nie budził zastrzeżeń w większości skontrolowanych zakładów.

IV.3.5. Ocena procedur sterylizacyjnych

Uchybień nie stwierdzono.

IV.4. Praktyki lekarskie

W 2015 r. Państwowa Inspekcja Sanitarna skontrolowała stan sanitarny 33 placówek (indywidualna praktyka lekarska, indywidualna praktyka lekarzy dentystów, indywidualna specjalistyczna praktyka lekarska, indywidualna specjalistyczna praktyka lekarzy dentystów, grupowa praktyka lekarska, grupowa praktyka lekarzy dentystów), stanowi to 7,2% ogółu placówek ujętych w ewidencji (456 podmiotów).

Ogółem jako niezadowolający oceniono stan sanitarny w 3 indywidualnych praktykach (9% skontrolowanych obiektów). Wydano 1 decyzję administracyjną oraz 3 decyzje w sprawie opłat za czynności kontrolne.

Uchybienia dotyczyły: braku wentylacji grawitacyjno - kanałowej w gabinecie lekarskim, niewłaściwej powierzchni fotela siedzącego w gabinecie lekarskim uniemożliwiającej dezynfekcję i mycie oraz braku procedur postępowania: z bielizną medyczną, z odpadami medycznymi, sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń oraz sprzętu medycznego.

IV.4.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną

Nieprawidłowość stwierdzono w 1 placówce (3% skontrolowanych): brak procedury postępowania z brudną i czystą bielizną.

IV.4.2. Postępowanie z odpadami medycznymi

Nieprawidłowości nie stwierdzono. Placówki skontrolowane posiadały aktualną procedurę postępowania z odpadami medycznymi.

IV.4.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku

W zakresie czystości pomieszczeń i porządku uchybień nie stwierdzono. W 1 placówce (3% ogółu skontrolowanych) stwierdzono brak procedury sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń.

IV.4.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych i antyseptyki rąk

Uchybień w zakresie procedur dezynfekcyjnych nie stwierdzono. Dobór środków do dezynfekcji rąk nie budził zastrzeżeń.

IV.4.5. Ocena procedur sterylizacyjnych

Uchybień nie stwierdzono.

IV.5. Praktyki pielęgniarские

W 2014r. Państwowa Inspekcja Sanitarna skontrolowała stan sanitarny 2 placówki (indywidualna praktyka pielęgniariska, grupowa praktyka pielęgniariska), co stanowi to 4,2% ogółu placówek ujętych w ewidencji - 48 obiektów. Skontrolowane obiekty nie budziły zastrzeżeń.

IV.5.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną

Nieprawidłowości nie stwierdzono. W użyciu bielizna jednorazowego użytku.

IV.5.2. Postępowanie z odpadami medycznymi

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

IV.5.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

IV.5.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych i antyseptyki rąk

Nieprawidłowości w ocenie procedur dezynfekcyjnych nie stwierdzono. Dobór środków do dezynfekcji rąk nie budził zastrzeżeń.

IV.5.5. Ocena procedur sterylizacyjnych

W kontrolowanych placówkach stosowany jest sprzęt jednorazowego użytku. Nieprawidłowości nie stwierdzono

IV.6. Podsumowanie

1. W 2015 r. odsetek podmiotów leczniczych ocenionych negatywnie wynosi 11,3% i jest niższy w porównaniu z rokiem 2014 (15,9%).
2. W roku sprawozdawczym 2015 jest niższy w stosunku do roku ubiegłego, odsetek negatywnie ocenionych placówek niepublicznych i wynosi 13,8%.
3. Najwięcej zastrzeżeń budził stan sanitarny Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. Ludwika Perzyny w Kaliszu, gdzie mimo prowadzonych w szerokim zakresie prac remontowych potrzeba poprawy stanu technicznego jest nadal duża. Poprawy stanu sanitarno-technicznego wymagają następujące oddziały: otolaryngologii odcinek „A”, chirurgii twarzowo – szczękowej, chorób wewnętrznych II odc. A i B oraz chorób wewnętrznych i gastroenterologii I odc. C i D, szpitalny oddział ratunkowy, psychiatryczny, rehabilitacji i zakład leczniczego usprawniania oraz zaplecze szpitala.
4. Przedłużona do końca roku 2016 przez Ministerstwo Zdrowia realizacja programów dostosowawczych szpitali do obowiązujących przepisów wymagać będzie od służb sanitarnych wnikliwego nadzoru w zakresie bezpiecznych warunków sanitarnych, w których udzielane są świadczenia medyczne.
5. Wszystkie placówki posiadają opracowane i wdrożone procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami zakładowymi, nieprawidłowości w tym zakresie stwierdzono sporadycznie i dotyczyły: braku procedury postępowania sprzątania i dezynfekcji powierzchni, postępowania z czystą i brudną bielizną, mycia i dezynfekcji sprzętu medycznego.

V. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

V.1. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

V.1.1. Struktura zatrudnienia

W roku 2015 w ewidencji PSSE w Kaliszu zarejestrowanych było 200 zakładów, które zatrudniały ogółem 15084 pracowników. Przeważały zakłady małe do 100 zatrudnionych - 147, co stanowi 73,5 % ogółu wszystkich zakładów w ewidencji.

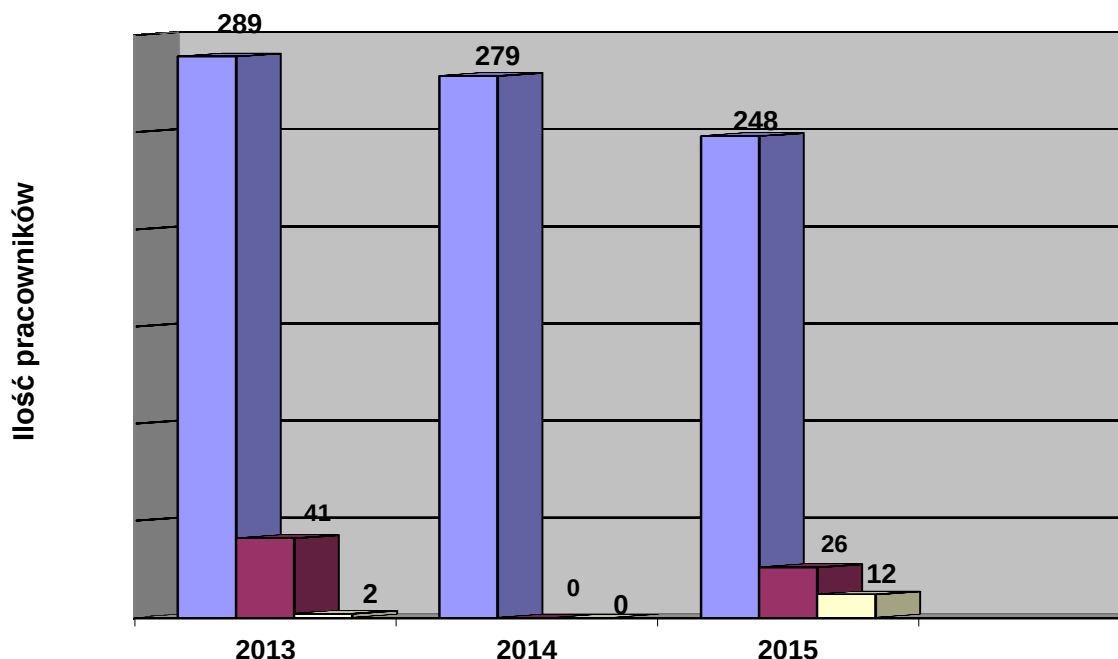
V.1.2. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia

W roku sprawozdawczym w 11 zakładach stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń - NDS i najwyższych dopuszczalnych natężeń - NDN.

W ponadnormatywnych stężeniach i natężeniach czynników szkodliwych pracowało ogółem 286 osób (tab. 16 i ryc. 9).

Tab.15. Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDS/NDN czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy w latach 2013 – 2015.

Rodzaj czynników szkodliwych	Rok	Pracownicy pracujący w przekroczeniach NDS		Pracownicy pracujący w przekroczeniach NDN	
		liczba	%	liczba	%
<i>Zapylenie</i>	2013	41	12		
	2014	0	0		
	2015	26	9		
<i>Hałas</i>	2013			289	86
	2014			279	84
	2015			248	87
<i>Drgania</i>	2013			2	1
	2014			0	0
	2015			12	4

Ryc. 9. Ilość osób zatrudnionych w przekroczeniach NDS i NDN w latach 2013 - 2015

Jak wynika z tabeli i wykresów większość osób pracujących w warunkach przekroczeń wartości NDS i NDN to pracownicy narażeni na działanie natężenia hałas. Liczba tych osób w stosunku do roku poprzedniego nieznacznie zmalała. Wzrosła niestety nieznacznie liczba osób narażonych na ponadnormatywne wartości stężenia pyłu oraz natężenia wibracji.

V.1.3. Kontrole w ramach nadzoru.

W roku 2015 kontrolowane były zakłady, w których występowały istotne czynniki szkodliwe dla zdrowia zatrudnionych pracowników, tj. hałas, zapylenie, drgania mechaniczne, czynniki chemiczne oraz podmioty wprowadzające do obrotu substancje i mieszaniny niebezpieczne, w tym m.in. prekursory, produkty biobójcze i środki ochrony roślin.

Skontrolowano 103 zakłady zwracając szczególną uwagę na zagrożenia związane z zawodowym narażeniem pracowników na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia i zastosowanie przez pracodawców organizacyjno–technicznych środków zapobiegawczych przed negatywnymi skutkami narażenia zawodowego zatrudnionych pracowników, stan sanitarny zaplecza socjalnego i higieniczno–sanitarnego oraz na realizację zarządzeń wydanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną i Państwową Inspekcję Pracy, a także na sposób wprowadzania do obrotu substancji i mieszanin chemicznych zgodnie z wymogami UE oraz środków zastępczych. Ogółem przeprowadzono 107 kontroli.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 7 decyzji administracyjnych. Najwięcej uchybień dotyczyło braku pomiarów środowiskowych, braku oceny ryzyka zawodowego, braku rejestru prac, których wykonanie powoduje konieczność pozostawiania

w kontakcie z czynnikiem o działaniu rakotwórczym, braku rejestru pracowników narażonych na działanie czynnika o działaniu rakotwórczym, braku przeszkolonego pracownika do udzielania pierwszej pomocy oraz środków do jej udzielania, braku rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy, braku potwierdzenia, iż pracownicy zapoznali się z ocenom ryzyka zawodowego oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami, nieprawidłowości dotyczących oznakowania wprowadzanych do obrotu produktów chemicznych.

W celu poprawy stanu bezpieczeństwa pracy zakłady stosowały środki ochrony osobistej: rękawice, fartuchy ochronne, maski, gogle, a także systemy ochrony zbiorowej, takie jak: wentylacja mechaniczna – ogólna i stanowiskowa. Równocześnie zakłady pracy wprowadzały hermetyzację procesów produkcyjnych, modernizację oraz sukcesywną wymianę maszyn i urządzeń w celu zmniejszenia emisji hałasu oraz substancji szkodliwych do środowiska pracy.

V.1.4. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy

W ramach nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi stwierdzono, że w kontakcie z nimi zatrudnionych było 151 osób, w tym 47 kobiet.

V.1.5. Nadzór nad podmiotami leczniczymi stosującymi cytostatyki.

W ewidencji PSSE w Kaliszu zarejestrowany był 1 podmiot leczniczy stosujący cytostatyki. W pomieszczeniu, w którym przygotowywane były leki cytostatyczne, zainstalowana jest łóżę laminarna, w której filtry wymieniane są zgodnie z zaleceniami producenta.

V.1.6. Czynniki biologiczne w środowisku pracy

W roku sprawozdawczym na terenie miasta Kalisza przeprowadzono 15 kontroli w zakładach, w których istnieje potencjalne zagrożenie czynnikami biologicznymi (zakłady przetwórstwa spożywczego, zakłady oczyszczania miasta, podmioty lecznicze, w których występują czynniki biologiczne należące do 2 i 3 grupy zagrożenia: m.in. wirusy HBV, HCV i HIV). Ogółem eksponowanych na działanie czynników biologicznych było 1272 pracowników.

V.1.7. Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi.

W ramach nadzoru nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi, prekursorami, produktami biobójczymi oraz w zakresie produkcji i stosowania środków ochrony roślin, przeprowadzono w Kaliszu 60 kontroli.

Kontrolą objęto następujące typy podmiotów: hurtownie oraz producentów i dystrybutorów produktów biobójczych, dystrybutorów środków ochrony roślin, producentów i dystrybutorów substancji i mieszanin niebezpiecznych, a także zakłady o różnym profilu produkcji, stosujące w działalności zawodowej substancje i mieszaniny niebezpieczne.

Podczas przeprowadzonych kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz aktów wykonawczych. Egzekwowano obowiązek posiadania aktualnych spisów tych substancji i ich mieszanin, kart charakterystyki oraz opakowań zabezpieczających przed ich szkodliwym działaniem, pożarem lub wybuchem. Szczególną uwagę zwracano na stosowanie środków

zapewniających pracownikom ochronę ich zdrowia i życia, sprawdzono również warunki magazynowania substancji i mieszanin chemicznych.

Podczas kontroli pouczano pracodawców o obowiązkach wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1907/2006 z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH). W czasie kontroli producentów i dystrybutorów substancji i mieszanin chemicznych szczególną uwagę zwracano na zawartość etykiety wprowadzanych substancji i mieszanin niebezpiecznych oraz karty charakterystyki w związku ze zmianami wynikającymi z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (CLP) oraz rozporządzenia Komisji (UE) Nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH).

Na terenie miasta Kalisza zarejestrowany był 1 producent i 1 importer produktów biobójczych, oraz 5 wprowadzających do obrotu prekursorów kategorii II i III. Ponadto zarejestrowanych było 3 producentów substancji i mieszanin niebezpiecznych.

V.1.8. Nadzór nad środkami zastępczymi.

W roku 2015 PSSE w Kaliszu prowadziła 17 postępowań w sprawach dotyczących wprowadzania do obrotu środków zastępczych w związku z funkcjonowaniem sklepów oferujących je w sprzedaży. Ogółem przeprowadzono 39 kontroli. Do badania pod kątem zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi przekazano 126 próbek produktów. Wykryto następujące substancje: AB-PINACA i A834,735, które spełniają obowiązującą definicję środka zastępczego a także alfa-PVP, UR144, pentedron, 3-MMC, 2-DPMP, które zgodnie z obowiązującą ustawą o przeciwdziałaniu narkomani wykazują min. działanie odurzające i psychotropowe.

W 2015r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu wydał 38 decyzji w zakresie środków zastępczych:

- 7 decyzji z rygorem natychmiastowej wykonalności o nałożeniu kary pieniężnej na łączną kwotę 960 000 zł.
- 23 decyzji w przedmiocie wstrzymania wprowadzania do obrotu produktów, co do których zachodzi podejrzenie, że są środkami zastępczymi na czas niezbędny do przeprowadzenia oceny i badań ich bezpieczeństwa oraz zatrzymania tych produktów, a także nakazania zaprzestania prowadzenia działalności w pomieszczeniach poszczególnych obiektów służących wprowadzaniu tych środków do obrotu.
- 2 decyzje w sprawie opłaty za czynności kontrolne przeprowadzone przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- 6 decyzji w sprawie zniszczenia środków zastępczych zatrzymanych podczas kontroli wykonanych w 2010r., w następstwie decyzji Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 2 października 2010r.

V.2. Choroby zawodowe

W roku 2015 nie wydano żadnej decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej (w 2014 r. 6 decyzji), o braku podstaw do jej uznania wydano natomiast 2 decyzje (w roku poprzednim 3 decyzje). Liczbę stwierdzonych chorób zawodowych w Kaliszu w latach 2013-2015 z uwzględnieniem ich rodzaju przedstawia tabela 17.

Tab. 16. Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w Kaliszu w latach 2013-2015

<i>Rodzaj stwierdzonych najczęściej chorób zawodowych</i>	<i>Rok</i>	<i>Liczba przypadków</i>
<i>Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat</i>	2013	<i>0</i>
	2014	<i>1</i>
	2015	<u><i>0</i></u>
<i>Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy</i>	2013	<i>1</i>
	2014	<i>4</i>
	2015	<u><i>0</i></u>
<i>Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy</i>	2013	<i>1</i>
	2014	<i>0</i>
	2015	<u><i>0</i></u>
<i>Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa</i>	2013	<i>1</i>
	2014	<i>1</i>
	2015	<u><i>0</i></u>

V.3. Podsumowanie

1. Duże zmiany w rejestracji podmiotów gospodarczych (likwidacja, powstawanie nowych) utrudnia ocenę narażenia na czynniki szkodliwe.
2. Nastąpił znaczny spadek stwierdzonych chorób zawodowych w stosunku do roku 2014. Nadal istotny problem stanowi udowodnienie zawodowego charakteru choroby, zwłaszcza w przypadku likwidacji zakładu pracy.
3. Kontynuowano nadzór nad substancjami i preparatami niebezpiecznymi, prekursorami, produktami biobójczymi i środkami ochrony roślin. W wyniku przeprowadzanych kontroli stwierdzono, że pracodawcy podczas stosowania produktów chemicznych w coraz większym stopniu przestrzegają obowiązujące przepisy.

4. W roku sprawozdawczym kontynuowano nadzór nad zakładami, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne dla zdrowia w środowisku pracy. Wszyscy pracodawcy sporządzili ocenę ryzyka zawodowego uwzględniającego czynniki biologiczne.
5. W roku 2015r, w ewidencji PSSE w Kaliszu znalazło się o 23 obiekty więcej niż w roku poprzednim.
6. Liczba osób ekspozowanych na czynniki rakotwórcze i mutagenne utrzymuje się na zbliżonym poziomie w porównaniu z rokiem poprzednim.
7. Największą trudnością w działaniach Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego są sprawy dotyczące środków zastępczych, których sprzedaż prowadzona jest w różnych miejscach, w różnym czasie zarówno przez sklepy jak i osoby prywatne. Wybór odpowiedzialności administracyjnej dla ukarania sprawców czynów zabronionych związanych z wytwarzaniem lub obrotem dopalaczami, wydaje się być z założenia błędny i powinien podlegać podobnie jak narkotyki reżimowi prawa karnego. W roku sprawozdawczym 2015 na terenie miasta Kalisza dzięki szybkim i skutecznym działaniom m.in. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu zostały zlikwidowane wszystkie sklepy wprowadzające do obrotu środki zastępcze. Pomimo faktu iż, można stwierdzić, że na dzień 31 grudnia 2015r., „oficjalny handel dopalaczami” w mieście Kaliszu nie istnieje, nie mniej jednak problem sprzedaży środków zastępczych nie zniknął (osoby prywatne, sklepy internetowe).

VI. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

VI.1. Nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi

W 2015 r. Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży obejmowała swym nadzorem następujące placówki oświatowo- wychowawcze na terenie miasta Kalisza:

Tab.17. Nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi w roku 2015

Rodzaj placówki	Liczba placówek	Liczba dzieci i młodzieży	Liczba przeprowadzonych kontroli
<i>Żłobki i kluby dziecięce</i>	9	380	12
<i>Przedszkola</i>	32	2934	42
<i>Szkoły podstawowe</i>	14	5021	23
<i>Gimnazja</i>	7	1353	9
<i>Licea ogólnokształcące, technikum</i>	2	28	2
<i>Zespoły szkół ogólnokształcących</i>	9	3213	12
<i>Szkoły policealne</i>	3	185	3
<i>Domy studenta</i>	1	72	1
<i>Uczelnie wyższe</i>	3	147	1
<i>Placówki letniego i zimowego wypoczynku (turnusy)</i>	31	1006	31
<i>Inne (świetlice, szkoły językowe, ośrodki wychowawcze)</i>	15	850	15
Ogółem	126	15189	151

VI.2. Funkcjonalność i stan techniczny budynków

Wszystkie placówki oświatowo-wychowawcze znajdują się w budynkach przystosowanych na pobyt dzieci i młodzieży. W wyniku przeprowadzonych kontroli, stwierdzone nieprawidłowości w zakresie sanitarno-technicznym dotyczyły: zacieków na ścianach i sufitach; uszkodzonych płytek ściennych i podłogowych w sanitariatach dla dzieci; brudnych ścian i sufitów w pomieszczeniach do nauki, sanitariatach, sali gimnastycznej, korytarzach szkolnych, szatni; zniszczonych parkietów w salach zajęć; zniszczonej podłogi w sali gimnastycznej; uszkodzonych stopni na klatce schodowej. Wydano 14 decyzji administracyjnych, z czego 4 zostały wykonane.

W 2015r. dopuszczono do użytkowania 3 nowe przedszkola oraz 1 żłobek. Wszystkie nowo oddane do użytku obiekty uzyskały pozytywną opinię sanitarną.

VI.3. Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja

Na terenie miasta Kalisza wszystkie placówki są skanalizowane i zwodociągowane. We wszystkich placówkach zapewniono bieżącą ciepłą i zimną wodę. Nie odnotowano ponadnormatywnej liczby uczniów przypadających na urządzenia sanitarne.

VI.4. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji

Na terenie miasta Kalisza 8 szkół posiada sale gimnastyczne z zapleczem sanitarnym, 9 szkół posiada sale gimnastyczne pełnowymiarowe oraz sale rekreacyjno-zastępcze z zapleczem sanitarnym, 11 szkół posiada sale rekreacyjno-zastępcze. Uczniowie 4 szkół korzystają z hal sportowych. Zajęcia wychowania fizycznego odbywają się także na boiskach szkolnych. W 2015r. dopuszczono do użytkowania nową salę gimnastyczną z zapleczem sanitarnym przy Szkole Podstawowej nr 13, ul. Kordeckiego 34 w Kaliszu oraz nowe boisko przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2, ul. 25 Pułku Artylerii 4/8 w Kaliszu (zakończono postępowanie administracyjne). Dla uczniów kaliskich szkół podstawowych organizowane są zajęcia nauki pływania w OSRiR przy ul. Łódzkiej w Kaliszu oraz w Parku Wodnym przy ul. Spacerowej w Kaliszu (zajęcia prowadzone są w ramach wychowania fizycznego).

VI.5. Meble szkolne

Prawidłowe dostosowanie mebli edukacyjnych do wzrostu dzieci i młodzieży ma istotny i zasadniczy wpływ na ich postawę i zdrowie. Właściwy dobór stanowiska pracy zapewnia nie tylko komfort przy pisaniu, czytaniu, lecz także zapobiega powstawaniu wad postawy. Ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii przeprowadzono w 3 placówkach (11 oddziałach), w tym 1 przedszkolu, 1 szkole podstawowej, 1 zespole szkół.

W sumie oceniono 203 stanowiska pracy uczniów/przedszkolaków. W skontrolowanych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

VI.6. Rozkłady zajęć szkolnych

W ramach nadzoru sanitarnego oceniono rozkłady zajęć lekcyjnych pod kątem higieny pracy ucznia w 3 szkołach (26 oddziałach). Stwierdzono niezgodne z zasadami higieny rozkłady zajęć dydaktycznych w 1 szkole (4 oddziałach). Nieprawidłowości dotyczyły nierównomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia (zajęcia nie rozpoczynały się o stałej porze, różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia wynosiła 2 godziny i więcej). W celu wyeliminowania w/w nieprawidłowości wydano stosowne zalecenia.

VI.7. Dożywianie w szkołach

W 2015 roku 32 placówki zostały skontrolowane pod względem prowadzenia dożywiania. Rodzaj serwowanych w szkole posiłków przedstawia tabela:

Tab. 18. Liczba i % ogólnej liczby dzieci korzystających z posiłków w roku 2015

Rodzaj posiłku	Liczba dzieci korzystających z posiłków		% ogólnej liczby dzieci w szkołach	
	2014	2015	2014	2015
ROK				
pełne obiady	1206	2037	14,3	21,2
ciepłe posiłki jednodaniowe	432	0	5,1	0
napój (herbata)	1944	1987	22,9	20,7
Ogółem	3582	4024	42,3	41,9

Jak wynika z przedstawionych danych liczbowych w roku 2015 wzrosła liczba dzieci i młodzieży korzystającej z obiadów serwowanych w szkołach. W 2015r. z posiłków finansowanych przez MOPS i GOPS korzystało 985 uczniów (o 30 uczniów mniej niż w roku 2014r.).

VI.8. Opieka medyczna

Na terenie miasta Kalisza 20 placówek nauczania i wychowania posiada gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej, które zapewniają opiekę pielęgniarską. Wszystkie gabinety wyposażone są w bieżącą zimną i ciepłą wodę. Podczas kontroli nie wniesiono uwag zarówno do stanu technicznego jak i sanitarnego.

VI.9. Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi

W 2015r. oceniono realizację wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych w 7 szkołach. Placówki posiadają spis znajdujących się na stanie niebezpiecznych substancji chemicznych oraz karty charakterystyki. Substancje chemiczne są oznakowane w sposób widoczny umożliwiający ich identyfikację, przechowywane w zamkniętych pomieszczeniach. W pracowniach chemicznych znajdują się regulaminy określające zasady bezpieczeństwa i higieny pracy. W czasie kontroli nie stwierdzono przeterminowanych substancji i mieszanin chemicznych.

VI.10. Nadzór nad szkołami wyższymi

W Kaliszu funkcjonują 3 uczelnie wyższe, w tym 1 niepubliczna. W 2015r. pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży skontrolowali w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego 1 szkołę wyższą oraz dom studenta. W czasie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie sanitarno-higienicznym.

VI.11. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2015 roku na terenie m. Kalisza skontrolowano 31 turnusów zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, w tym:

- 2 turnusy zorganizowane w formie obozów pod namiotami,
- 29 turnusów zorganizowanych w miejscu zamieszkania (półkolonie).

Na terenie m. Kalisza wypoczywało 1006 dzieci i młodzieży. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień. We wszystkich skontrolowanych placówkach zapewniono uczestnikom wypoczynku prawidłowe warunki sanitarno-higieniczne. Nie odnotowano wypadków, zachorowań ani zatruc pokarmowych.

VI.12. Podsumowanie

1. W 2015 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu wydał 14 decyzji administracyjnych na poprawę warunków sanitarno-technicznych w placówkach oświatowo-wychowawczych, z czego 4 zostały wykonane (28,6%).
2. Za stwierdzone uchybienia natury sanitarnej nałożono 4 mandaty karne.
3. Poprawę warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego odnotowano w Szkole Podstawowej nr 13 w Kaliszu przy ul. Kordeckiego 34 (oddano do użytkowania nową salę gimnastyczną z zapleczem sanitarnym).
4. Przyczyną nieprawidłowych rozkładów zajęć lekcyjnych było nieprzestrzeganie zasad higieny pracy ucznia.
5. W 2015 roku wzrosła liczba dzieci i młodzieży korzystającej z obiadów serwowanych w szkołach.
6. Wypoczynek dzieci i młodzieży zorganizowany na terenie m. Kalisza przebiegał bez zastrzeżeń.

VII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

VII.1. Zakres nadzoru sanitarnego

W 2015r. w ewidencji zakładów żywnościowo-żywnieniowych w Kaliszu znajdowało się ogółem 1675 obiektów (w roku 2014 – 1084 obiektów):

- 192 obiektów produkcji żywności,
- 966 obiektów obrotu żywnością,
- 167 obiektów żywienia zbiorowego typu otwartego,
- 80 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego,
- 270 środków transportu żywności.

Liczba zewidencjonowanych obiektów w 2015 roku, w porównaniu z rokiem 2014 wzrosła o 591 zakładów. W nadzorowanych obiektach przeprowadzono 780 kontroli i kontroli sprawdzających. Wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych uchybień, winnych zaniedbań ukarano 5 mandatami, na łączną kwotę 1100 zł. W 2015r. zostało unieruchomiony 1 obiekt. Pobrano 372 próbek żywności i przedmiotów użytku, z czego 15 kwestionowano.

Zakwestionowane próby dotyczyły nieprawidłowego znakowania artykułów spożywczych, przekroczenia dopuszczalnej liczby *Enterobacteriaceae* oraz nieprawidłowej organoleptyki.

Tab. 19. Stan sanitarny obiektów wyrażony odsetkiem zakładów złych w latach 2013-2015.

ROK	Odsetek obiektów o złym stanie sanitarnym
2013	2,1
2014	1,6
2015	0,6

Na podstawie w/w danych liczbowych można by stwierdzić, że stan sanitarny zakładów produkcji i obrotu żywnością oraz przedmiotami użytku uległ poprawie w stosunku do roku 2014. Odsetek zakładów o złym stanie sanitarnym w 2015 r. wynosił 0,6 %.

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, które wprowadzono do stosowania w 2004 r. z modyfikacjami w 2005r., 2006r. oraz 2014r.

Tab. 20. Stan sanitarny obiektów wyrażony odsetkiem zakładów złych w latach 2013-2015.

Obiekty	% obiektów niezgodnych z wymaganiami		
	2013	2014	2015
Kioski spożywcze	0,9	-	0,8
Sklepy spożywcze	1,3	6,2	0,6
Piekarnie	10	-	-
Zakłady żywienia zbiorowego – otwarte	3,8	2,1	1,3
Magazyny hurtowe	2,7	3,2	-
Ciastkarnie	14,2	-	-
Zakłady żywienia zbiorowego-zamknięte	1,4	4,2	-

Znaczna poprawa stanu sanitarnego nastąpiła w zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego, ciastkarniach, piekarniach, sklepach, magazynach hurtowych oraz zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego. W kioskach stan sanitarny uległ pogorszeniu w porównaniu do roku 2014.

VII.2. Najczęściej stwierdzane uchybienia w poszczególnych grupach obiektów

VII.2.1. Sklepy spożywcze

W 2015r w ewidencji znajdowało się 328 sklepów spożywczych, z których skontrolowano 32, co stanowi (9,7 %). Stwierdzono 2 obiekty niezgodne z wymaganiami arkusza ocen. W sklepach spożywczych dobrze oceniano wyposażenie sali sprzedaży, zastrzeżenia dotyczyły natomiast bieżącego stanu sanitarno – epidemiologicznego w mniejszych sklepach. Brak dostatecznej powierzchni magazynowej w sklepach uniemożliwiał zapewnienie prawidłowych warunków magazynowania i segregacji środków spożywczych. Za nieprzestrzeganie wymagań dotyczących zachowania czystości i porządku oraz higieny sprzedaży nałożono 2 mandaty karne na sumę 500 zł.

Do badań laboratoryjnych w w/w obiektach pobrano 700 próbek środków spożywczych, z których 15 zakwestionowano, w tym również za nieprawidłowe znakowanie. Od dwóch lat stan sanitarny sklepów spożywczych utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

VII.2.2. Magazyny hurtowe

Nadzorem sanitarnym objęto 25 zakładów spośród 63 obiektów zewidencjonowanych. Przeprowadzono 75 kontroli sanitarnych, z których większość związana była z oględzinami importowanych środków spożywczych. Pobrano 45 prób środków spożywczych, z których żadna nie była kwestionowana.

Stan sanitarny poprawił się w porównaniu z rokiem poprzednim. Odsetek obiektów ocenianych negatywnie wynosił w 2015r. 0 %. W ramach nadzoru nie nałożono mandatów karnych.

VII.2.3. Zakłady żywienia zbiorowego otwarte

W ewidencji na terenie Kalisza znajduje się 167 obiektów; z czego 82 zostały skontrolowane. Ogółem ocenę zakładu niezgodnego z wymaganiami otrzymały 4 obiekty, co stanowi 4,8 % spośród ocenionych. Główne uchybienia to zniszczone urządzenia i sprzęt oraz zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń. Na obiekty nałożono 3 mandaty karne na kwotę 600 zł.

VII.2.4. Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte

W ewidencji na terenie Kalisza znajduje się 80 obiektów; z czego 45 zostało skontrolowanych. Nie stwierdzono obiektów niezgodnych z wymaganiami. Stan sanitarno - higieniczny obiektów uległ poprawie.

Tab. 21. Stan sanitarny zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego w latach 2013 – 2015

Obiekty	2013		2014		2015	
	Liczba obiektów ocenionych	% obiektów niezgodnych	Liczba obiektów ocenionych	% obiektów niezgodnych	Liczba obiektów ocenionych	% obiektów niezgodnych
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte – ogółem	23	0	31	23	45	0
Stołówki w przedszkolach	17	0	14	0	26	0
Stołówki szkolne	5	1	10	20	14	0
Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	0	0	1	0	2	0
Stołówki w domach dziecka i młodzieży	0	0	0	0	0	0
Stołówki na koloniach, półkoloniach i obozach	0	0	7	0	3	0
Stołówki w bursach i internatach	0	0	0	0	0	0

Jak wynika z tabeli stan sanitarno - techniczny uległ znacznej poprawie w porównaniu z latami poprzednimi. Kilka stołówek prowadzi żywienie w systemie cateringowym.

VII.3. Stan sanitarny środków transportu żywności

W 2015 r. organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Kaliszu skontrolowały 58 środków transportu żywności. Większość obiektów obrotu żywnością dysponuje prawidłowymi środkami transportu, dobrymi technicznie i przeznaczonymi wyłącznie do przewozu artykułów spożywczych.

Zakłady produkujące żywność posiadają na ogół własne środki transportu, pozytywnie zaopiniowane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Niektóre zakłady korzystają z usług specjalistycznych firm transportowych.

VII.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych

W 2015r laboratorium PSSE w Kaliszu i WSSE w Poznaniu zbadało ogółem 372 próbek krajowych środków spożywczych. Z przebadanych prób 15 zostało zakwestionowanych.

Tab. 22. Jakość zdrowotna środków spożywczych w latach 2013-2015

ROK	Próbki badanych środków spożywczych - RAZEM		W tym:	
	Ilość próbek zbadanych	% próbek zakwestionowanych	Krajowe	importowane
2013	315	8,8	305	10
2014	304	8,2	268	36
2015	372	4	372	-

Jak wynika z tabeli jakość zdrowotna środków spożywczych w 2015r w porównaniu z latami poprzednimi uległa poprawie. Zmniejszyła się liczba kwestionowanych próbek krajowych środków spożywczych w stosunku do roku poprzedniego. Przyczyny kwestionowania środków spożywczych to min.: obecność bakterii *Enterobacteriaceae* w automatach do lodów oraz niewłaściwe oznakowanie.

Na terenie miasta Kalisza nie zakwestionowano natomiast żadnej próbki badanej w kierunku GMO (żywności zmodyfikowanej genetycznie). Nie odbiegała również od normy liczba mykotoksyn, pozostałości środków ochrony roślin, pozostałości azotanów w warzywach oraz produktach dla dzieci oraz zawartość substancji dodatkowych typu: sztuczne substancje słodzące, substancje konserwujące, barwniki, pozostałości furanu.

VII.5. Ocena spraw załatwianych w systemie RASFF

Sekcja Higieny Żywnienia i Żywności bierze udział w systemie RASFF ds. zbierania i przekazywania informacji o niebezpiecznych produktach żywnościowych. W okresie roku sprawozdawczego, spośród 54 zgłoszeń jakie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu otrzymał z Krajowego Punktu Kontaktowego i od Państwowych Wojewódzkich Inspektorów Sanitarnych, żadne nie dotyczyło obiektu z terenu miasta Kalisza.

VII.6. Jakość zdrowotna przedmiotów użytku

Na terenie Kalisza nie ma zakładów produkujących materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością. Nadzór nad przedmiotami użytku (opakowania do żywności) prowadzone były zgodnie z harmonogramem poboru próbek. Pobrano 4 próbki do badań w laboratorium WSSE w Poznaniu, z czego żadna nie była kwestionowana.

VII.7. Ocena sposobu żywienia

W 2015 roku sposób żywienia oceniono w 26 obiektach, gdzie dokonano teoretycznej oceny jadłospisów. W badaniach nad sposobem żywienia główny nacisk położono na żywienie dzieci i młodzieży. Wszystkie oceny wypadły pozytywnie, ich wyniki zostały omówione podczas kontroli.

VII.8. Podsumowanie

1. Stan sanitarno-higieniczny obiektów żywności i żywienia nadzorowanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Kaliszu jest zróżnicowany w poszczególnych grupach podmiotów żywnościowych.
2. Widoczna poprawa stanu sanitarno-technicznego nastąpiła w piekarniach oraz ciastkarniach, jak również w zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego oraz w kioskach spożywczych. Pogorszeniu uległy warunki sanitarno-higieniczne w stołówkach szkolnych.
3. Przeważająca większość przedsiębiorców branży spożywczej wdraża system jakości HACCP oraz Dobrą Praktykę Produkcyjną (GMP) i Dobrą Praktykę Higieniczną (GHP).
4. W nadzorowanych obiektach (1675) przeprowadzono 780 kontroli i rekontroli. Wydano 1 decyzję o zakazie produkcji, winnych zaniedbań ukarano 5 mandatami. We wszystkich przypadkach kontrole sprawdzające wypadły pomyślnie tzn. wszystkie uchybienia zostały usunięte.
5. 1 obiekt żywnościowy (1 automatów do lodów) został unieruchomiony.
6. Do badań pobrano 372 próbek żywności i przedmiotów użytku, z czego 15 zakwestionowano (obecność bakterii Enterobacteriaceae, nieprawidłowe znakowanie środków spożywczych).
7. W 2015r podobnie jak w ubiegłych latach, pracownicy PSSE w Kaliszu dokonali 284 oględzin środków sprowadzanych z zagranicy, z krajów Unii Europejskiej; uchybień nie stwierdzono.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia podejmowane w 2015 roku przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu wynikały przede wszystkim z potrzeb zdrowotnych społeczeństwa oraz sytuacji epidemiologicznej, stanowiąc tym samym priorytetowe kierunki podejmowanych inicjatyw w promocji zdrowia środowiska lokalnego. Specjaliści ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia inicjowali, koordynowali i przeprowadzali w szerokiej współpracy środowiskowej działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

W 2015 roku prowadzono szerokie działania informacyjno – edukacyjne dotyczące:

- poprawy nawyków żywieniowych oraz zwiększenia aktywności fizycznej,
- ograniczenia zdrowotnych następstw palenia tytoniu wśród dzieci, młodzieży i ogółu społeczeństwa, zapobiegania paleniu tytoniu wśród uczniów, zmniejszenia narażenia dzieci na bierne palenie tytoniu,
- wzmocnienia przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- przygotowania młodych ludzi oraz całego społeczeństwa w zakresie zapobiegania HIV/AIDS,
- zmniejszenia zawałów serca i udarów mózgu,
- profilaktyki raka piersi,
- profilaktyki grypy,
- bezpieczeństwa dzieci podczas wypoczynku zimowego i letniego,
- promocji zdrowego stylu życia.

Przedsięwzięcia prozdrowotne adresowane były do szerokiego kręgu odbiorców w liczbie 89 654 osób.

W roku 2015 na terenie miasta Kalisza realizowano następujące programy zdrowotne i prowadzono akcje oraz kampanie społeczne.

Realizacja krajowych programów edukacyjnych:

„*Moje Dziecko Idzie do Szkoły*” skierowany dla grup przedszkolnych (4,5,6,7-latki), uczniów klas „O”. Jego celem jest podniesienie poziomu wiedzy na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia oraz ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych u dzieci rozpoczynających naukę w szkole poprzez:

- podniesienie poziomu wiedzy na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia,
- uświadomienie rodzicom ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych,
- zainteresowanie rodziców zdrowiem ich dzieci i czynnikami wpływającymi na jego zachowanie,
- przekonanie rodziców o słuszności podejmowanych działań profilaktycznych w domu, środowisku szkolnym.

„Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce”

Od 2007 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna jest koordynatorem działań w ramach Narodowego „Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce”, który w dniu 8 lipca 2014 r. został przyjęty przez Radę Ministrów na lata 2014 – 2018. W ramach profilaktyki palenia tytoniu Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Kaliszu podejmuje następujące zadania, w tym:

- **„CZyste Powietrze wokół nas”** – program edukacji antytytoniowej dla dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów,
- **„Nie pal przy mnie, proszę”** – program edukacji antytytoniowej dla dzieci z klas I-III szkół podstawowych
- **„Znajdź właściwe rozwiązanie”** – program edukacji antytytoniowej dla uczniów starszych klas szkół podstawowych i gimnazjów.

„Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS”, który określa politykę rządu w zakresie zapobiegania HIV/AIDS i zwalczania ich społecznych skutków. Głównymi zadaniami Krajowego Programu są: ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV m.in. poprzez zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS tj.: prowadzenie długofalowych programów profilaktyczno-edukacyjnych dla młodzieży, organizowanie uświadamiających kampanii medialnych, rozszerzanie sieci punktów wykonujących testy na obecność HIV z profesjonalnym poradnictwem, międzynarodowa wymiana doświadczeń w walce z HIV/AIDS; poprawa jakości życia i dostępu do opieki zdrowotnej dla osób żyjących z HIV/AIDS oraz ich bliskich poprzez promowanie i wspieranie działań organizacji pozarządowych i wolontariatu w zakresie profilaktyki HIV, pomocy zakażonym HIV i chorym na AIDS, promowanie projektów integracyjnych z chorymi.

Projekt edukacyjny „Trzymaj Formę!” - inicjatywa propagująca zdrowy styl życia o unikalnym dwukierunkowym podejściu: promującym przyjemne, zbilansowane odżywianie połączone z regularną aktywnością fizyczną. Program oparty jest na założeniu, że aktywny styl życia jest zdrowy, przyjemny, łatwo osiągalny i przystępny finansowo dla wszystkich niezależnie od wieku, płci i aktualnej sprawności fizycznej.

Projekt „Bądźmy zdrowi - wiemy, więc działamy” jest to projekt informacyjno - edukacyjny skierowany do dzieci klas „O” oraz gimnazjalistów, mający na celu zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży narażonych na nadwagę.

„Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” - celem projektu jest ograniczenie używania alkoholu, tytoniu, narkotyków i środków zastępczych tzw. „dopalaczy” przez młodzież, a więc czynników, które mają zdecydowanie negatywny wpływ na zdrowie i mogą prowadzić do uzależnień.

Realizacja akcji i kampanii społecznych:

- obchody **Światowego Dnia Zdrowia** (7 kwietnia)
- obchody **Światowego Dnia bez Tytoniu** (31 maja)
- obchody **Światowego Dnia Rzucania Palenia** (trzeci czwartek listopada)
- obchody **Światowego Dnia AIDS** (1 grudnia)
- comiesięczny monitoring dotyczący sytuacji w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia koordynowała i nadzorowała działania promujące zdrowie poprzez:

- szkolenia i narady dla uczestników reprezentujących różne instytucje i grupy zawodowe, a także szkolenia edukacyjne dla młodzieży szkolnej,
- poradnictwo metodyczne,
- dystrybucję materiałów oświatowo zdrowotnych i pakietów edukacyjnych,
- wypożyczanie materiałów dydaktycznych,
- współpracę z pracownikami ds. promocji zdrowia w jednostkach samorządowych,
- wizytacje placówek ,
- wykorzystywanie inicjatyw lokalnych dotyczących promowania zdrowego stylu życia,
- współpracę z lokalnymi środkami masowego przekazu,
- monitoring i ewaluacja.

Na terenie miasta Kalisza w 2015 roku przeprowadzono 38 porad, w których wzięło udział 118 osób, 23 szkoleń dla 254 osób, 48 wizytacji placówek, w tym 3 wizytacje szpitali, podczas których dokonano **167** ocen realizacji interwencji programowych:

- „Moje Dziecko idzie do szkoły” – 29 w tym w przedszkolu 16 i Szkoły 13
- „Czyste powietrze wokół nas” – 27
- „Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce” – 10
- „Nie pal przy mnie proszę” – 13
- „Znajdź właściwe rozwiązanie” – 19
- „Trzymaj formę” – 18
- „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS” – 14
- „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” – 6
- „Bądźmy zdrowi - wiemy, więc działamy” – 31.

W ramach działań oświatowo zdrowotnych i promujących zdrowie wydano 16 265 materiałów edukacyjnych (tj. poradniki, broszury, ulotki, płyty CD, kolorowani, ustniki, plakaty) oraz 380 gadżetów (tj. smycze do telefonów, odbłaski, plecaki, kijki do selfi, słuchawki multimedialne, paverbanki).

Podsumowanie

1. Działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia inicjowali, koordynowali i przeprowadzali przedstawiciele Inspekcji Sanitarnej w szerokiej współpracy środowiskowej przy współudziale nauczycieli, liderów zdrowia oraz innych służb działających na terenie miasta.
2. W roku 2015 na terenie miasta Kalisza realizowano 9 programów zdrowotnych i prowadzono 5 akcji oraz kampanii społecznych.
3. Przedsięwzięcia prozdrowotne adresowane były do szerokiego kręgu odbiorców w liczbie 89 654 osób.
4. W ramach działań oświatowo zdrowotnych i promujących zdrowie wydano 16 265 materiałów edukacyjnych oraz 380 gadżetów

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do zakresu zadań Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kaliszu należy uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przedsięwzięć takich jak: stacje uzdatniania wody, oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów, zakładów utylizacji odpadów, obiektów handlowo-usługowych, zakładów pracy pozwala na poprawę warunków sanitarno-higienicznych na terenie miasta. Istotnym celem jest dążenie do zagwarantowania, aby projektowane obiekty w Kaliszu, w tym szczególnie przemysłowe nie powodowały zagrożenia i uciążliwości dla ludności.

Plany zagospodarowania przestrzennego są uzgadniane na podstawie prognozy skutków wpływu ustaleń planu na środowisko i zdrowie ludzi. W omawianym okresie nie uzgodniono żadnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu. W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko uzgodniono 2 zakresy i stopnie szczegółowości informacji wymaganej w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (teren między ulicami Wiosenną, Nędzyrzewską i Łódzką; Żłotą i F. Chopina)

W drodze postanowienia uzgodniono 1 projekt decyzji warunków zabudowy i zagospodarowania terenu (budynek gospodarczy oraz budowa kojca dla psów z gołębnikiem w Kaliszu przy ul. Nędzyrzewskiej).

Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1235 z późn.zm.) przywołuje Państwową Inspekcję Sanitarną do uzgadniania przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których opracowanie raportu jest obligatoryjne oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których opracowanie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko może nie być wymagane.

W 4 przypadkach odstąpiono od konieczności sporządzenia raportu dla planowanych inwestycji (punkt zbierania odpadów przy ul. Metalowców, stacje paliw przy ul. Częstochowskiej i Al. Wojska Polskiego, silniki gazowe w elektrociepłowni Kalisz przy ul Torowej).

W 2015 r. wydano w drodze opinii sanitarnych 2 uzgodnienia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (droga krajowa nr 25 od węzła w rejonie Al. Wojska Polskiego do ul. Poznańskiej, elektrociepłownia Kalisz przy ul. Torowej).

W minionym roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu uzgodnił 25 dokumentacji projektowych. Przeprowadzono 95 wizji lokalnych.

Pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydał 19 decyzji dotyczących spełnienia wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Uczestniczył 84 razy w oddaniu do użytku obiektów budowlanych. Były to następujące obiekty: żywnościowe, lokale gastronomiczne zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, apteki, gabinety lekarskie, niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, przedszkola, hale produkcyjne (np. budynek produkcyjny kaszek dla dzieci "Nestle", budynek opieki pielęgnacyjnej przy ul. Zagorzynek, stacje paliw przy ul. Żłotej, Dobrzeckiej, Godebskiego, dworzec PKP, masarnia przy ul. Mazowieckiej, budynek sali gimnastycznej przy ul. Kordeckiego, przychodnia lekarska przy ul. Kwiatowej, Stawiszyńskiej, budynek produkcyjny - kosmetyki samochodowe przy ul. Metalowców).

X. WNIOSKI

Stan sanitarny miasta Kalisza należy ocenić jako zadawalający i nie stanowiący bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia i życia mieszkańców.

W celu dalszej poprawy stanu bezpieczeństwa sanitarnego w powiecie grodzkim należy kontynuować następujące działania:

1. Prowadzić nadzór nad realizacją programu obowiązkowych szczepień ochronnych.
2. Sprawować nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
3. Prowadzić monitoring suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środków spożywczych wzbogaconych wprowadzanych po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Wzmocnić nadzór nad produktami wprowadzanymi do obrotu mogącymi stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi.
5. Wykonywać analizy mikrobiologiczne próbek żywności pobieranych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu, w celu ciągłego nadzoru laboratoryjnego nad bezpieczeństwem żywności.
6. Sprawować bieżący nadzór sanitarny nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a także wody w kąpieliskach oraz pływalniach.
7. Sprawować bieżący nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej.
8. Prowadzić nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy celem wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.
9. Przeciwdziałać narkomanii poprzez monitorowanie i koordynowanie działań w zakresie realizacji polityki państwa w obszarze środków zastępczych.
10. Sprawować nadzór nad wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, detergentów, prekursorów narkotyków kat. 2 i 3, produktów biobójczych oraz ich stosowaniem w działalności zawodowej.
11. Sprawować nadzór nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
12. Realizować niezbędne czynności zapobiegawcze lub kontrolne w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego.
13. Sprawować zapobiegawczy nadzór sanitarny pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w nowoprojektowanych lub modernizowanych obiektach, przy realizacji przedsięwzięć oraz ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powiatu grodzkiego.
14. Inicjować zadania w obszarze edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zgodnie z potrzebami społeczności lokalnych i aktualną sytuacją epidemiologiczną powiatu grodzkiego.
15. Kontynuować współpracę z wydziałami Urzędu Miasta, władzami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi celem eliminacji zagrożeń i uciążliwości dla zdrowia i życia ludności.